

Vilmányi
II. Rákóczi Ferenc
Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	7
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
<i>1.1.1. Pedagógiai alapelvek</i>	10
<i>1.1.2. Célok, feladatok</i>	11
<i>1.1.3. Eszközök, eljárások</i>	13
<i>1.1.4. Szokásrendszerek, a társadalom által elvárt normák kialakítását célzó módszerek</i>	13
<i>1.1.5. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése</i>	13
<i>1.1.6. Tudatosítás</i>	14
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
<i>1.2.1. A tanulók személyiségének és képességeinek fejlesztése</i>	14
<i>1.2.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink</i>	14
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
<i>1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai</i>	17
1.3.1.1. Az iskolai egészségnevelés fogalma	17
1.3.1.2. Az egészségnevelés fő területei	17
1.3.1.3. Az egészségnevelési program célja	17
1.3.1.4. Az értékrendszer kiépülése	18
<i>1.3.1.4.1. A család szerepe az értékrendszer kiépülésében</i>	18
<i>1.3.1.4.2. A pedagógus szerepe a tanuló értékrendszerének kiépülésében</i>	18
1.3.1.5. Az egészségnevelési program megvalósításának szereplői	19
1.3.1.6. Az iskola éves egészségnevelési programja havi bontásban	19
<i>1.3.2. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása</i>	21
1.3.2.1. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	21
1.3.2.1.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja	22
1.3.2.1.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok	22
1.3.2.1.3. Országos Mentőszolgálat	22
1.3.2.1.4. Tevékenységformák	22
1.3.2.1.5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások lehetőség szerint	23
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
<i>1.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</i>	24
<i>1.4.2. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink</i>	24
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	24
<i>1.5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</i>	25
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	26
<i>1.6.1 Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenység</i>	26
1.6.1.1. Képesség kibontakoztató tevékenység	26
<i>1.6.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenység</i>	27
1.6.2.1. Céljaink	28
<i>1.6.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	28
<i>1.6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység</i>	29
<i>1.6.5. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	31
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel	33
<i>1.7.1. A Diákönkormányzat döntési joga</i>	33
<i>1.7.2. A Diákönkormányzat egyetértési joga</i>	33
<i>1.7.3. A Diákönkormányzat véleményezési joga</i>	34
1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái	35
<i>1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartás formái</i>	35
1.8.2. A szülők közösségét érintő kapcsolattartás formái	35
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	36

1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya	36
1.9.2. Az értékelés rendje	37
1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	37
1.11. A felvételi eljárás különös szabályai	38
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE	39
2.1. A választott kerettanterv megnevezése	39
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám	40
2.3. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza 1-4 évfolyam	42
2.3.1. Célok, feladatok	42
2.3.2. Fejlesztési területek, nevelési célok	42
2.3.3. Kulcskompetenciák, kompetenciák fejlesztése	44
2.3.4. Egységesség és differenciálás	46
2.4. Alapfokú oktatás szakasza 5-8 évfolyam	47
2.4.1. Célok, feladatok	47
2.4.2. Fejlesztési területek, nevelési célok	47
2.4.3. Kulcskompetenciák, kompetenciák fejlesztése	50
2.4.4. Egységesség és differenciálás	52
2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	54
2.6. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	54
2.6.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	54
2.6.1.1. Az iskolaotthonos formában, a napközis órákon feladatunk	55
2.6.1.2. Kiemelt feladatunk a tanulás tanítása	55
2.6.2. A 3-4 évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	56
2.6.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	56
2.6.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.	56
2.7. Mindennapos testnevelés	57
2.8. A választható foglalkozások szabályai	57
2.9. Projektoktatás	58
2.9.1. Húsvét projekt	58
2.9.2. Környezetvédelmi témahét	60
2.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	60
2.10.1. Törvényi háttér	60
2.10.2. A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségi szabályzata	67
2.10.2.1. Alapelvek	67
2.10.2.2. Együttműködés	67
2.10.2.3. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló pedagógiai tevékenység	68
2.10.2.4. A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése	69
2.10.2.5. A gyerekek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése	72
2.10.2.6. A tanulói személyiségfejlődés megvalósítása	72
2.11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái	75
2.11.1. Írásbeli feladatok értékelése	75
2.11.2. Szóbeli értékelés	76
2.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	76
2.13. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	76
2.13.1. Csoportbontás	76
2.13.2. A délután választható foglalkozások szervezési elvei	77
2.14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	78
2.15. Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	87
2.15.1. Az iskolai egészségnevelés elvei	87
2.15.2. Az iskola környezeti nevelési elvei	88

2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei	92
2.16.1. <i>A magatartás értékelésének elvei</i>	92
2.16.2. <i>A szorgalom értékelésének elvei</i>	93
2.16.3. <i>Szöveges értékelés 1. évfolyamon félévkor</i>	94
2.16.4. <i>Szöveges értékelés 1. évfolyamon év végén</i>	96
2.16.5. <i>Szöveges értékelés 2. évfolyamon félévkor</i>	98
2.16.6. <i>Jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei</i>	100
3. A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK	101
4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA	102
5. MELLÉKLETEK	
5.1. 1.számú melléklet: Vizsgatárgyak részei és követelményei	
5.2. 2. számú melléklet: Tantárgyankénti tantervek	
5.3. 3. számú melléklet: Projekttervek (Húsvét)	

BEVEZETÉS

A pedagógiai program célja, hogy a többször módosított 1993. évi LXXIX közoktatásról szóló törvény 48.§-ában meghatározott feladatok megvalósításának módját meghatározza. Ennek megfelelően tartalmazza:

- a) Az iskola **nevelési programját**, ennek keretén belül
- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
 - a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
 - közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
 - a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
 - a tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységet,
 - a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat,
 - a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot,
 - a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
 - a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
 - a szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit.
- b.) Az iskola **helyi tantervét**, ennek keretén belül:
- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit,
 - az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv ingyenes biztosításának kötelezettségét,
 - az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit,
 - az iskola beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményeit, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének minősítésének formáját,

- moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékelését és minősítését valamint beszámítását az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe,
- A tanulók fizikai állapot méréséhez szükséges módszereket
- SNI-s tanulók fejlesztő programját
- A nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés és oktatás tananyagát
- HHH tanulók integrációs programját
- Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit, korlátait,
- Az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét korlátait, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét súlyát.

Az intézmény adatai:

Az intézmény neve: Vilmányi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Az intézmény székhelye: 3891 Vilmány, Fő út 98.
Telefon: 46/387-507
e-mail: vilsul3891@gmail.com

Az intézmény fenntartója: Sárospataki Tankerületi Központ
3950 Sárospatak, Kossuth út 44.

Az intézmény beiskolázási körzete: Vilmány.

Az intézmény alaptevékenysége: 6—16 éves korosztály nevelése-oktatása;
Cigány kisebbségi oktatás
Képesség-kibontakoztató felkészítés;
Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése oktatása
Gyógypedagógiai oktatás-nevelés,
Fejlesztő, felzárkóztató oktatás, kis létszámú csoportban
Iskolaotthon, tanulószoba, napközis ellátás;
Diáksport

Az intézmény jogállása: Nem önálló gazdálkodású jogi személy

Az alapító okirat kelte: 2010.március 11. (15/2010.(III.11.) KT határozat)

A tanulócsoporthoz száma tanévenként változhat, aszerint, hogy az adott évfolyamra hány tanuló iratkozott be. Az osztálybontásánál a törvény által előírt létszámhatárokat vesszük figyelembe. A felsős tanulószobai csoportok száma az igényeknek megfelelően, és a Fenntartó döntése szerint változhat.

1. Az iskola nevelési programja

Helyzetkép

Vilmány község a Zempléni hegység lábánál, illetve a Hernád folyó bal partján fekvő település. A természeti környezet szépsége miatt elsősorban Hejce és Mogyoróska község kedvelt kirándulóhely. A Vizsolyi Biblia, a regéci várrom ismert műemléke a környéknek.

A településen élő lakosság szociális és etnikai összetétele jelentős mértékben meghatározza a munkánkat. Az iskolába járó tanulók mintegy 98 %-a a cigány kisebbséghez tartozik. Környékünkön nincsenek gyárak, nagyüzemek. Kevés család mondhatja el magáról, hogy állandó munkahelyen dolgoznak a szülők. A lakosság kisebb részének az intézmények (iskola, óvoda, öregek napközi otthona, önkormányzati hivatal), valamint néhány mezőgazdasággal foglalkozó vállalkozó ad rendszeres munkalehetőséget. A munkaképes lakosság jelentős része munkanélküli, akiknek, az esetlegesen adódó alkalmi munkát kivéve, egyedüli bevételi forrásuk az állami támogatás, a segély. A napi megélhetési gondok kihatnak a gyermeknevelésre is. Az anyagi javak szűkössége a sokszor nem megfelelő életkörülmények, a helytelen táplálkozás következménye, hogy sok tanuló eleve hátránnyal indul neki az iskolának. A tanulmányi munkát akadályozza a tanulók nagymértékű hiányzása. Ezt súlyosbítja, hogy ezen belül magas az igazolatlan hiányzások száma. A megfelelő szocializáció hiánya sokszor magatartási és beilleszkedési nehézséget okoz náluk. A cigány kisebbség szokáskultúrája, íratlan szabályai, sok mindenben eltérnek a nem cigány lakosságtól. Az iskolai oktatás sokszor színtere az ebből adódó konfliktusoknak. Munkánk során figyelembe kell venni mindezt, törekedve a toleranciára. Ugyanakkor mindent meg kell tenni azért, hogy a tanulók szemléletmódját, életfelfogását pozitív irányba befolyásoljuk. Ez egy hosszú folyamat, amely mind a szülők, mind a pedagógus részéről sok türelmet igényel. Nagy segítséget jelenthet ebben a folyamatban a kisebbségi szervezetek segítő, szülőket meggyőző munkája.

Alsó tagozat

Jelenleg az 1-4. évfolyamokon iskolaotthonos formában folyik a nevelés-oktatás. Ezek a tanulók reggel 8-tól 15⁴⁵-ig vesznek részt a foglalkozásokon. A délelőtti és a délutáni kötelező tantárgyi és tanulással töltik az órákat. Ezekben az osztályokban egyik héten délelőtti, másik héten délutáni munkamegosztással, egymást váltva két tanító tartja a foglalkozásokat.

A párhuzamos osztályok kialakításánál nem végzünk képesség szerinti besorolást, heterogén csoportokat alakítunk ki. Célunk, hogy két, közel azonos létszámú párhuzamos osztályt alakítsunk ki, amelyekbe beintegráljuk a felzárkóztatásra szoruló, lassabban haladó gyermekeket.

Felső tagozat

A felső tagozat részére a tantárgyi órák délelőtt vannak. A párhuzamos osztályok kialakításánál itt sem végzünk képesség szerinti besorolást, heterogén csoportokat alakítunk ki.

A délutáni tanulást igényelők részére, a létszámtól és a szabad órakerettől függően, 5-8 osztályig tanulószobai foglalkozást biztosítunk. Délután van lehetősége a tanulóknak könyvtár, szakkörök, sportköri, és a művészeti iskolák foglalkozásainak látogatására.

Iskolánk Vilmány Fő u. 98. alatti épülete.

A központi épület legújabb részét 2010. szeptember 1-től vettük birtokba. Ez egy újonnan épült egység, amely tantermek mellett a könyvtárat, a tanári szobát, az irodákat és több szertárt is tartalmaz.

A központi épület újabb része 1987-ben átépített és 2010 tavaszán részben felújított épület. A folyosók és a tantermek kerültek felújításra, és kialakításra került egy új vizesblokk is az emeleten. A régi rész 2009 nyarán került felújításra és részben átépítésre, de a nyílászárók cseréje nem történt meg, továbbá a fűtésrendszer is elavult, nem megfelelő, s a külső szigetelés, ereszcatornázás sem történt meg, illetve hiányos. A központi épület hátsó udvarán található 2005-ben épült korszerű számítástechnika szaktanterem, amelyben külön vizesblokk található.

A testnevelés oktatásához 2019-ben az EFOP 4.1.3. „Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése” c. pályázat keretében újra aszfaltozott, labdafogó hálózattal ellátott sportpálya, kondipark és a régi tornaterem áll rendelkezésre. A tornaterem ablakai és a sportpadló cserére szorulnak. A tornaterem lehetőséget biztosít arra, hogy a megnövekedett testnevelési óraszám miatt, mind az alsó, mind a felső tagozatos osztályok az időjárástól függetlenül bent is meg tudják tartani a testnevelés órákat.

Intézményünkben immár húsz éve az alsó tagozatos osztályok iskolaotthonos formában működnek, ahol az egész napos oktatás keretében lehetőségük van a szabadidő hasznos és

tartalmas eltöltésére, a sport és játék programok biztosítására. Ezeknek a programoknak a kulturált feltételeit segítette megteremteni a pályázat keretében kialakított biztonságos , kreatív játékokra ösztönző, a belső udvaron kialakított játszótér. A településen sajnos nincs játszótér, ezért nagy örömünkre szolgál, hogy a gyermekeinknek ezt a közös szórakozási lehetőséget is biztosítani tudjuk.

Az alsó tagozatos osztályok oktatása állandó osztályteremben történik, melyek falán a dekoráció nagy része egyes tantárgyak oktatását is segítő szemléltetőeszköz. A felső tagozatos osztályok esetében a tantermek egyben szaktanterem jellegűek is, ahol a tantárgynak megfelelő szemléltető eszközök vannak elhelyezve. Így a szükséges szemléltetést, egyéb eszközöket a szaktanárok helyben tudják tárolni, ami hosszabb távú használhatóságot is jelent a szemléltető eszközök esetében. Ehhez kapcsolódik, hogy a tantermeket óráközi szünetekben a nevelők kulcsra zárják, amivel a tanteremben elhelyezett értékeket óvjuk, valamint így növelhető az ügyeletes munka hatékonysága és kevesebb fegyelmi probléma adódik. Szemléltetőeszközökkel való ellátottság egyes tárgyaknál sokat javul a Fenntartó és az Oktatási Hivatal pályázatainak során.

Mivel tanulóink között minden harmadik tanulási nehézséggel küzd és számukra nem csak a megfelelő fejlesztő órák megtartása fontos, hanem a fejlesztéshez szükséges szoba kialakítása is. Két csoportszobát alakítottunk ki fejlesztő szobának, ehhez szükséges bútorokat és a fejlesztő játékokat pályázatokból szereztük be / EFOP 3.11.1 „Szülő sulí”; EFOP 3.3.5.17./.

Az iskolai oktatást segítő technikai eszközökkel való ellátottság jónak mondható, minden tanterem rendelkezik interaktív táblával, internet hozzáféréssel.

A kor technikai színvonalának megfelelően a pedagógusok informatikai képzettséggel rendelkeznek. Megfelelő mennyiségben áll rendelkezésre pályázati forrásokból, a fenntartó által beszerzett laptop / TIOP 1.1.1.; EFOP 3.2.4. /.

Az iskolai könyvtár az új épületben a földszinten került elhelyezésre, bútorzatát szintén pályázati forrásból sikerült lecserélni, felszereltsége folyamatosan javul.

Az tanulói bútorokat öt / 4-8./ évfolyamon teljesen kicseréltük az EFOP 3.1.5. pályázat keretén belül.

Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az egyéb helyiségekben / aula, folyosó/ úgy alakítjuk ki, hogy tükrözi tanulóink sokszínű kulturális értékeit.

Nevelőtestület összetétele:

A szakos ellátottság sajnos az utóbbi évek során történt nyugdíjba vonulásokkal évről évre romlik. A tantestület létszáma 13 fő, az átlag életkor ötven év fölött van. Az alsó tagozatban három tanító hiányzik, nincs teljes munkaidős magyar és matematika szakos tanárunk, a készség tantárgyakat viszont szakos nevelők látják el. Egy fő fejlesztőpedagógus végzi az SNI-s és a BTMN-s tanulók fejlesztését. Az alsó tagozaton tanítók többsége hasznosítja munkája során a szakkollégiumi végzettségét is. A hiányzó munkaerő egy részét óraadókkal tudjuk pótolni, más részét pedig a humán erőforrás belső átcsoportosításával oldjuk meg a fenntartó engedélyével.

A tanulók körében előforduló szociális, mentális, tanulási retardáció, a halmozottan hátrányos helyzet miatt speciális szakemberek feladatát a Járási Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei látják el meghatározott óraszámban / pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus/.

Nevelőtestületünk tagjai a pedagógiai munka tervezési folyamatában önálló elképzeléseik megfogalmazásában vesznek részt. A döntéshozatalt tantestületi, munkaközösségi szinten gyakorolják. Említést érdemel az alsós munkaközösség, ahol a nevelési kérdések megbeszélése mellett mód van a felmerülő problémák, elképzelések konstruktív módon történő megoldására. A felső tagozatban csak osztályfőnöki munkaközösség működik, mivel nincs több azonos szakos pedagógus az intézményben.

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

Az intézmény céljainak és feladatainak megvalósítása érdekében szükséges, hogy működését korszerű pedagógiai elvek határozzák meg. Különös figyelmet kell fordítani az intézmény nyitottságára, a pozitív társadalmi értékek befogadására, a tanulók motiválására, **a szülői együttműködés hatékonyabbá tételére**. Intézményünk 2009. szeptember 1-től a „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés- Innovatív intézményekben” című, TÁMOP 3.1.4 -08/2-2009-0085 szerződés számú pályázat kapcsán bevezette a kompetencia alapú oktatást. Ennek megfelelően három területen kompetencia alapú oktatás folyik: szövegértés-szövegalkotás, matematika, szociális-, életviteli-, és környezeti.

Az iskolai nevelő –oktató munka személyiségformáló tevékenység. A pedagógusok azokat a társadalmi értékeket adják át a tanulóknak, melyek betartását a társadalom elvárja a felnövekvő nemzedéktől. Nagyon fontos tehát, hogy a tanár-diák kapcsolat őszinteségen és bizalmon alapuljon. **Az innovációs területeknek megfelelően törekszünk a szülőkkel való kapcsolatrendszer erősítésére, bővítésére.** A pedagógusnak legyen tekintélye a tanulók között.

Intézményünkben meg kell valósítani a tanulók önállóságra nevelését, az önálló tanulási képesség kialakítását, fejlesztését, az IKT- s eszközök használatának képességét. Segíteni kell a tanulók egyéniségének kibontakozását a társadalmilag elfogadott pozitív határokon belül. A pedagógia eszközeivel küzdeni kell a megkülönböztetés, a kiközösítés, a faji előítéletek ellen. Ezt segíti a cigány kisebbségi programunk is.

Az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek felmérésével és figyelembevételével történik.

Pedagógiai tevékenységeink során kiemelten kezeljük az esélyegyenlőtlenség csökkentését, ennek érdekében HHH-s tanulóink számára folyamatosan képesség kibontakoztató foglalkozásokat tartunk. Iskolánk tanulói összetételének szociokulturális háttere miatt nagyobb prioritással kell kezelnünk az egészséges életmódra, és életvitelre való felkészítést, a környezettudatos gondolkodásmód kialakítását. A tanítás-tanulás folyamatának fejlesztenie kell a tanulók egész személyiségét (értelmét, érzelmeit, akaratát, képességeit, szociális kompetenciáit, stb.), ennek a folyamatnak a része a képesség-kibontakoztató oktatás is. Az iskola segítse a tanulói közösségek kialakulását és fejlődését.

1.1.2. Célok, feladatok

Az iskolánk nevelési fő célja, hogy a tantárgyak ismeretanyagán keresztül és az iskolai élet szervezésével általános emberi értékeket közvetítsünk a tanulók felé. Fő cél továbbá a sokoldalú, hasznosítható ismeretszerzés, a szövegértési- szövegalkotási, matematikai, szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése. A hátrányokat megfelelően ellensúlyozhatjuk a helyi tanterv megfelelő súlypontosásával, az önálló tanulási képesség, a fegyelmezett önálló munkavégzés és az önellenőrzés képességének növelésével, képesség kibontakoztató foglalkozásokon történő egyéni fejlesztésekkel. Célunk, hogy a tanulók alapvető képességei, készségei a közvetlen és önálló (napközi, iskolaotthon) órák hatékony szervezésével minél magasabb szintre fejlődjenek (helyesírás, néma értő olvasás, számolási

pontosság és gyorsaság, önálló tanulás és fogalmazás stb.). Szükséges, hogy a tantárgyak ismeretanyagát a diákok a tanórák egymásra épülő rendszerében sajátítsák el, és ez által megszerezzék a megfelelő ismereteket, jártasságokat és képességeket. Ennek megvalósítását segítjük az újszerű tanulószervezési eljárásokkal, a témahéttel, a háromhetet meghaladó projekttel, a moduláris oktatással, továbbá az IKT-s eszközök alkalmazásával, tanítási órákon belül, és tanítási órákon kívül.

Fontos a szakkörök szervezése, melyeknek feladatuk, hogy kiegészítsék a tanórai ismereteket és fejlesszék az egyéni képességeket. Alkalmazkodunk tanítványaink egyéni szükségleteihez, azok folyamatos megismerése, elemzése által. A képesség kibontakoztató program keretén belül valósítjuk meg a tehetséggondozást is.

A tanórán kívüli foglalkozást alsó tagozaton elsősorban az iskolaotthonos foglalkozás jelenti, melynek célja, hogy a gyermekek egész napos felügyeletét megoldjuk és biztosítsuk az írásbeli házi feladatok elkészítéséhez szükséges helyszínt és időt, illetve a tanórákra való felkészülést. Ezen kívül fontos feladat, hogy az iskolaotthonos foglalkozás keretében kialakuljanak a gyermekekben olyan szokások, melyek segítik beilleszkedésüket más közösségekbe (másság elfogadása, egymás segítése, helyes étkezési szokások, rendszeret, stb.). További cél, hogy az iskolaotthon keretében szervezett egyéb foglalkozások sokrétűek, érdekesek legyenek, és az életkori sajátosságokhoz igazodjanak. Az 5-8. évfolyam részére is szervezünk tanulószobai foglalkozást, melynek elsődleges célja a következő napra történő felkészülés biztosítása, a házi feladatok megoldása nyugodt körülmények között, tanári segítséggel és felügyelettel.

Együttműködünk alapfokú művészetoktatási intézményekkel, egyházakkal, teret engedünk az általuk biztosított tevékenységek (bábművészet, színművészet, képzőművészet, táncművészet, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása) megvalósításának.

Kiemelt feladatunk az általános emberi értékek, normák közvetítése, elsajátítása és alkalmazásának gyakorlása, ebben a drámapedagógiai módszerek is segítenek.

Célunk továbbá, hogy a tanulók megismerjék és ápolják községünk és vidékünk hagyományait, sajátítsák el és alkalmazzák, a tőlük elvárható szinten, a társadalmilag meghatározott kulturált viselkedési formákat. A megemlékezések és az ünnepek előkészítésekor a tanulók egészét és –lehetőség szerint – családjaikat is bevonjuk. Ennek szellemében készítjük el a három hetet meghaladó projektet, annak rendezvényeit, valamint az innováció során kidolgozott és megvalósuló programjainkat.

Meg kell tennünk mindent az iskolai erőszak megelőzéséért, ehhez felhasználjuk a drámapedagógia által kínált eszközöket, módszereket, melyek minden tantárgynál beépíthetők a tanórákba. A gyermekeknél tapasztalt rendszeres indulatot úgy fogjuk fel, hogy segítségre és nem büntetésre van szükségük. A bűnmegelőzési programot az osztályfőnöki tevékenységekbe építettük be. Ehhez szükséges széleskörű, iskolán kívüli összefogás a különböző szervezetekkel, amelyekkel együtt lépünk fel az egészséget károsító élvezeti cikkek (alkohol, dohány, kábítószer) használata elleni küzdelemben.

Hazánk megismerése és a hazaszeretet erősítése érdekében kirándulásokat szervezünk közvetlen környezetünk, valamint országunk nevezetességeinek megismerésére, amit az innovatív területeken részletesen kifejtünk

Alapvető feladat, hogy az iskola szervezettségével és belső légkörével gyermekközpontú legyen. Minden pedagógus elkötelezett legyen az egyéni fejlesztésen alapuló a gyermek egyéni képességét figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt. A tanulók alkossanak olyan iskolai közösséget, mely túlmutat az iskola keretein és az iskolából kikerülve is, életképes maradjon a közösség. Ennek a célnak a megvalósítását szolgálják a kooperatív technikák széles körben való alkalmazása, és a szociális kompetenciák fejlesztésére való törekvés.

1.1.3. Eszközök, eljárások

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiség fejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Ezek két csoportra oszthatók:

1. Közvetlen /direkt/ módszerek, amelyek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett /indirekt/ módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

1.1.4. Szokásrendszerek, a társadalom által elvárt normák kialakítását célzó módszerek

Közvetlen módszerek:

- követelés
- gyakoroltatás
- segítségadás

Közvetett módszerek:

- tanulói közösség tevékenységének megszervezése
- közös, közelebbi v. távolabbi célok kitűzése
- hagyományok kialakítása

- ellenőrzés
- drámapedagógiai módszerek
- ösztönzés
- kooperatív technikák

1.1.5. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése

Közvetlen módszerek:

- elbeszélés
- tények és jelenségek bemutatása
- nevelő személyes példamutatása
- filmklub
- beszélgető körök
- rendhagyó órák
- témahét
- projekt módszer
- tanodai programok módszerei

Közvetett módszerek:

- nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében
- a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
- drámapedagógiai módszerek alkalmazása

1.1.6. Tudatosítás

Közvetlen módszerek:

- magyarázat, beszélgető kör
- a tanulók önálló elemző munkája
- Jutalmazás
- Elmarasztalás írásbeli és szóbeli formái

Közvetett módszerek:

- felvilágosítás a betartandó magatartási norm.
- vita

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1. A tanulók személyiségének és képességeinek fejlesztése

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

1.2.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása.
- A lelki egészség fejlesztése a pozitív pszichológia módszereivel.
- A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátíttatása.
- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes érzelmek kialakítása.
- A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, az EU-val kapcsolatos alapvető ismeretek elsajátíttatása. Az igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- A környezetvédelem fontosságának megismertetése, melyet a „Környezetvédelem témahét” programjai is támogatnak, erősítenek.
- A tanulók testi képességeinek fejlesztése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása és az ezek iránti igény kialakítása.
- A diákok felkészítése továbbtanulásra, a következő iskola fokozaton való helytállásra: pályaaorientáció, utánkövetés, életpálya-építés.
- Közlekedési ismeretek elsajátítása.
- Társadalomba való beilleszkedés szabályainak megismertetése, (humanizmus, tolerancia, demokrácia, kötelességtudat, felelősségvállalás, empátia) melyeket az életviteli- társas kompetenciák fejlesztésével próbáljuk megvalósítani.
- Az önkormányzati rendszer, valamint az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismerése.
- A tudás becsületére és a munka tiszteletére nevelés.
- A társadalmilag elfogadott helyes és helytelen közötti különbségtétel, az ember tevékenységét szabályozó alapvető erkölcsi normák hasznosságának felismertetése,

tudatosítása: lelkiismeret, kötelesség, kitartás, következetesség, becsületesség, igazságosság, barátság.

- Meg kell a tanulókat ismertetni a nemzeti kultúra és történelem eseményeivel, hagyományaival, valamint a cigány kisebbség kultúrájával és történelmével, hogy ezek megbecsülése révén táplálódjék bennük a haza, szülőföld iránti szeretet, a másság elfogadása, tolerálása. Ezt segítik a „három hetet meghaladó projekt”, az innovációk, továbbá a cigány népismeret modul.
- Lakóhelyi, iskolai, nemzeti hagyományok megőrzése, ápolása, melyet a „Kapcsolat a környezettel” innováción belül, „Családi Napok” rendezvénysorozattal is támogatni kívánunk.
- Az iskola épületének, környezetének, a község értékeinek megóvása.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnővekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják. Az egészséges életvitellel kapcsolatos szemlélet és magatartás formálása, az alsóbb évfolyamok fejlesztését folytatja.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

1.3.1.1. Az iskolai egészségnevelés fogalma:

Az iskolai egészségnevelés a pedagógiai munka azon területe, melynek célja az egészség megőrzésére, ill. visszaszerzésére, az egészségkárosító életmódelemek kiküszöbölésére irányuló magatartás kialakítása. Az egészségvédelem és az egészséges életmódra nevelés ezért minden gyerekkel foglalkozó intézmény alapvetően fontos feladata, a mindennapos gondozó- nevelő- oktató munka elválaszthatatlan része, és folyamatos tennivalója. Elemei az egészséges táplálkozási szokások, megfelelő mozgáskultúra kialakítása, az egészségkárosító anyagok kerültetése, a higiénia szabályainak megismertetése és a mentálhigiénés nevelés.

1.3.1.2. Az egészségnevelés fő területei:

- az élet és testi épség védelme
- az egészség védelme és fejlesztése, egészséggondozás iskolaorvos segítségével
- a lelki egészség fejlesztése a pozitív pszichológia módszereivel
- az egészséges táplálkozás biztosítása
- elegendő mozgáslehetőség, rendszeres testedzés
- a szocializáció – beilleszkedés segítése
- környezeti nevelés
- családi életre nevelés
- drogprevenció

1.3.1.3. Az egészségnevelési program célja:

- az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalók megismertetése

- az egészséges életvitelhez szükséges képességeket erősítése és fejlesztése
- az egészségre káros szokások: alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás biológiai - élettani - pszichés összetevőinek megismertetése
- a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseivel szembesítés
- a boldogságprogram segítségével a tanulók olyan mentális technikákat tanuljanak, ami segít nekik a mindennapi életben

A programnak továbbá legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában, s ezen értékek birtokában a tanulók képesek legyenek egészségük megőrzése, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

1.3.1.4. Az értékrendszer kiépülése:

1.3.1.4.1. A család szerepe az értékrendszer kiépülésében:

A gyermek személyiségének megalapozását a családi hatások indítják el, ezért a családi környezet az egyén egészséges életvitelének kialakításában meghatározó jellegű. Itt éli át azokat a hatásokat, amelyek értékrendje kialakulását alapvetően meghatározzák.

1.3.1.4.2. A pedagógus szerepe a tanuló értékrendszerének kiépülésében:

A pedagógus alkotó munkája az emberformálás. Ebben, pedig nemcsak szakismereteit, tapasztalatait, hanem saját személyiségét használja fel munkaeszközként. A tanító a gyermek számára magatartási modell. Már a személyiségével is utánzásra késztet. Kialakulhat pedagógus és gyermek egy sajátos érzelmi kapcsolat, hiszen a gyermek értékrendszerében nagy jelentőséggel bír a felnőtt elismerő szava. A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyerekek egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. A diákok távolról sincsenek tisztában azokkal a befolyásokkal, amelyek érik őket és működnek bennük. Ezért olyan készségeket kell kialakítanunk bennük, melyek lehetővé teszik számukra saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását. Az iskolai egészségnevelési program arra való, hogy hozzásegítse a tanulókat kellő ismeretek birtokában, az egészséges életvitel kialakításához, a helyes értékrend felépítéséhez.

Ezt a munkát már kisgyermekkorban, az életalakíthatóság szakaszában kell kezdeni és az életfordulókon (serdülőkor) fokozottabban megerősíteni. Szerepet kap benne szülő, a testvér, a kortárs, a nevelő, az orvos, az ifjúságvédő, a szociális munkás, a vallási közösség, az ifjúsági egyesület, a rádió, a TV, a könyv, a folyóirat és más nevelési tényezők. Az egészséges nevelésért kiemelt felelősséggel tartozik az oktatási intézmény, amely a "NAT"-ba építi az egészségvédelmet. A személyiségfejlődés, a társadalmi lénnyé formálás (szocializáció) nélkülözhetetlen kelléke az élet és egészség védelme. Az egészségvédelem egyben értékvédelmet is magába foglal, így szoros és lényegi kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel. Az egészségre nevelés az alapvető emberi értékek közvetítéséből nem maradhat ki.

1.3.1.5. Az egészségnevelési program megvalósításának szereplői

- Igazgató
- Osztályfőnökök
- Pedagógusok
- Orvos
- Fogorvos
- Védőnő
- Gyermek- és családsegítő szolgálat

1.3.1.6. Az iskola éves egészségnevelési programja havi bontásban

Szeptember

1. Az egészségstratégiaért felelős vezető, a védőnő, az iskolaorvos, a diákönkormányzatot segítő tanár kidolgozzák az iskola éves egészségnevelési programját, és koncepciójukat ismertetik a tantestülettel.
2. A bejövő 1. és 5. évfolyam fejlettségi szintjének, egészségi állapotának felmérése, a szülőktől orvosi adataik bekérése (allergia, gyógyszerérzékenység, kórházi kezelés, fertőző betegségek, oltások), ennek dokumentálása.
3. A hatodik osztályban DiTe előkészítése, elvégzése, dokumentációja.
4. Akadályverseny rendezése.
5. Balesetvédelmi előadás tartása minden osztálynak, pedagógusoknak.

6. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Október

1. Szülői fórum rendezése a kábítószer-megelőzés témakörében, a drogfogyasztás első, figyelmeztető jeleiről.
2. A nyolcadik osztályosok Hepatitis B oltásának előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása
3. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

November

1. Nyolcadik osztályban a Hepatitis B II. oltás előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása
2. Egészség hét tartása, plakátok készítése.
3. Tetvesség szűrése: terjedési, kezelési lehetőségek ismertetése.
4. Osztályonként fogorvosi szűrés.
5. Pályaorientációs szakember meghívása, előadás a felsőbb évesek és szüleik számára.
6. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

December

1. Faliújság készítése alsósokkal: „Napi tíz perc az egészségemért” címmel.
2. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Január

1. Az iskolai menza kérdőíves vizsgálata, ennek értékelése.
2. Dokumentációk felülvizsgálata, hiányosságok pótlása.
3. Tetvesség ellenőrzése.
4. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Február

1. Ötödikeseknél szűrővizsgálatok előkészítése, elvégzése.
2. Egészségi állapot miatt veszélyeztetettek orvosi vizsgálata.
3. Diákokkal az iskolaudvar előkészítése a tavaszra.
4. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Március

1. A 7-8 évfolyamosok számára az alap-szűrővizsgálatok előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása.
2. Kosmetikus meghívása, előadása a serdülőkori zsíros bőr ápolásáról, tiniknek készült kozmetikumok bemutatása, tanácsok a zsíros haj ápolására, kozmetikai kezelés bemutatása
3. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Április

1. Nyolcadikosoknál Hepatitis B III oltás előkészítése, elvégzése, dokumentációja.
2. Testnevelésóra látogatása alsó tagozatosoknál, általános erőnléti állapot felmérése.
3. Hiányzó tanulók szűrésének, oltásainak pótlása, dokumentálása.
4. Osztályonként fogászati szűrővizsgálatok.
5. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban.

Május

1. A Madarak, Fák Napja alkalmából kirándulás
2. Előadás 5-8 osztályos lányoknak a menstruáció alatti higiénéről, higiénés csomag bemutatása, kiosztása.
3. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban

Június

1. Az iskola éves egészségnevelési programjának kiértékelése.
2. Iskolaegészségügyi jelentés elkészítése.
3. Boldogságóra tartása legalább egy osztályban

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

1.3.2.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával, ismerjék az újraélesztés technikáját.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik.

A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására. Az iskola éves programjában a Sportnapon készítjük fel diákjainkat az előforduló baleseti helyzetek elkerülésére és megoldására.

1.3.2.1.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

1.3.2.1.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

1.3.2.1.3. Országos Mentőszolgálat

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében - az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, vagy helyi szakemberekkel.

Tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe. Támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

1.3.2.1.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó
- alábbi ismeretek:

Tantárgy elsősegély-nyújtási alapismeretek

biológia

rovarcsípések
légúti akadály
artériás és ütőeres vérzés
komplex újraélesztés

kémia

mérgeзések
vegyszer okozta sérülések
savmarás
égési sérülések
forrázás
szénmonoxid mérgezés

fizika

égési sérülések
forrázás

testnevelés

magasból esés
húzódás, ficam, törés

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

1.3.2.1.5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások lehetőség szerint:

Szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó) tartása.

Minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, vagy helyi szakemberek bevonásával;

Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó program a sportnap keretében, az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. Ezek fejlesztésére irányulnak az innovációk, továbbá a szociális-, társas-, csoporthoz tartozás kompetenciák erősítése.

1.4.2. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

Fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok megvalósítása során ***az informális és nem formális tanulási módszertanok alkalmazását***, a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítását, az élményalapú tanulás módszertani megalapozását, a tanulás közösségi élménnyé formálását, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítését, a nyitott tanulási környezet biztosítását, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztését, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítását.

Nem formális tanulás minden olyan rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő hosszabb vagy rövidebb idejű oktatási-tanulási forma, mely a formális nevelést-oktatást végző intézményeken kívül valósul meg (akár az egyén igényei és kezdeményezése alapján). Az informális tanulás a mindennapi élet természetes velejárója, olyan folyamat, melynek következtében pozitívan változik a személyiség, kialakulnak (átalakulnak) egyéni attitűdök, értékek, képességek (például a részvétel kulturális fesztiválon, kiállítás vagy színházi előadás megtekintése, kreatív technikák megismerése). Az iskola falain belüli és azon kívüli, nem tanórai tudásgyarapító foglalkozások is e körbe tartoznak.

Ezek elsősorban pályázati forrásokból az alábbi tevékenységek, programok során valósulnak meg:

- napközis tematikus program,
- bentlakásos tematikus program,
- kirándulás, erdei iskola, túra,

- múzeumlátogatás, vadasparki látogatás,
 - sportesemény,
 - művészeti foglalkozás,
 - egyéb élményt, együttműködést fejlesztő közösségi lehetőség.
- Különféle tanulói közösségek megszervezése, irányítása. Az iskolai élet területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, és ezek tudatos fejlesztése.
 - Figyelembe kell venni a tanulók életkori fejlettségét, sajátosságait.
 - Ki kell alakítani az önkormányzás képességét, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, és a cél megvalósításáért képesek legyenek közösen, összehangolt módon, egymást segítve, közösen kialakított szabályokat követve tevékenykedni.
 - A közösség egyéni arculatának és hagyományainak kialakítása, a hagyományok ápolása.
 - Erősíteniünk kell mind az egyéni, mind pedig a közösségi felelősségvállalás képességének kialakulását.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása az elektronikus naplóban, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,

- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. A 4-5. osztály közötti átmenet segítségét szolgálhatja, ha az alsós osztályfőnök tovább viszi az osztályát 5-6. évfolyamon.

1.5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Családlátogatások lebonyolítása.
- Konzultációk megtartása.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket az elektronikus naplóban, félévi és évi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenység

1.6.1.1. Képesség-kibontakoztató nevelés-oktatás

- Az iskolafokok közötti átmenetet segítő munkacsoport működtetése
 - Partneri együttműködés az óvodával
 - 4-5. osztály közötti átmenet
 - Pályaorientációs programok
- Tanulóbarát, ingergazdag környezet kialakítására törekvés
- Az egyéni képességekhez igazodó, tanórai tanulás szervezése
- Felzárkóztató órák, foglalkozások tartása
- Iskolaotthonos osztályok 1-4. évfolyamon
- Tanulósobai foglalkozás a 5-8. évfolyamos tanulóknak
- Iskolai könyvtári foglalkozások.
- Segítő családi háttér kialakítása, a szülőkkel való gyakoribb kapcsolattartás megteremtésével, iskolai rendezvények, programok közös előkészítésével.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- Családlátogatások
- Továbbtanulás irányítása, segítése

- Kapcsolat a Polgármesteri Hivatallal és a Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociálisan hátrányt szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Együttműködés a védőnővel és a gyermekjóléti szolgálattal
- Családokat segítő pályázatok
- Tanulói ösztöndíjpályázatokban való részvétel segítése
- Versenyeken, pályázatokon való részvétel

1.6.2 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A tanulóknál jelentkező magatartási, beilleszkedési és tanulási zavarokat csak széleskörű összefogással lehet enyhíteni. Ebben a munkában együtt kell működni az Óvodával, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, és a védőnővel, továbbá alapfokú művészetoktatási intézményekkel, egyházakkal, rendfenntartó szervekkel.

Óvoda-iskola, illetve család-óvoda/iskola életformák közötti átmenet problémáinak enyhítése, melyet innovációs területeken kidolgozott munkaprogramokkal segítünk (Átmenet óvoda-iskola között, Hatékony önálló tanulás).

- Képesség-kibontakoztató nevelés-oktatás.
- Differenciálás heterogén csoportokba
- Iskolaotthonos forma az 1-4. évfolyamon
- Tanulószobai ellátás a 5-8. évfolyam számára
- Felzárkóztató órák, képesség-kibontakoztató foglalkozások tartása 1-8. évfolyamon.
- Új pedagógiai módszerek megismerése, használata a nevelésben (kooperatív módszerek, projektoktatás, IKT-s eszközök használata).
- Kooperatív tanulás, kiscsoportos tanulás, egyéni felzárkóztatás, fejlesztő órák, gyógyypedagógus, logopédus foglalkozásai.
- Családdal való intenzív kapcsolattartás (családlátogatás szükség szerint)
- Képesség-kibontakoztató foglalkozás keretében: egyéni fejlesztési terv készítése a tanulókról, mely az előzetes felmérések eredményeire épül, konzultációk a szülőkkel, negyedéves szöveges értékelés a fejlesztés eredményeiről, további lehetőségekről.
- Az együttműködési, kapcsolattartási formák hatékony kihasználása.
- A szülők meggyőzése, bevonása, melyeket innovációs területeink megvalósításával segítünk. Családi Nap szervezése.
- Esetmegbeszélések 1-4., illetve 5-8. évfolyamokon tanító nevelők között

- Személyiségfejlesztő foglalkozások (egyéni, vagy kiscsoportos forma, maximum 3-4 fő)

1.6.2.1. Céljaik:

- A gyermek kibeszélhesse magából élményeit, problémáit
- Probléma megoldási készség fejlesztése
- Empatikus készség fejlesztése
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Osztályközösségi élet zavarainak feldolgozása
- Önismeret fejlesztése
- Érzelmek, indulatok, élmények, szocializált formában történő kifejezésére való szoktatás
- Szabadidő hasznos és értelmes eltöltésére való szoktatás, iskolában és otthon (játéktanítás)
- Drámapedagógiai módszerek alkalmazása szélesebb körben (Innováció)
- Bábjátékok, szituációs és dramatikus játékok
- Közösségi programok szervezése (pl. kisebb kirándulás, környezet-szépítés, hagyományok felelevenítése és ápolása) (Innováció)

1.6.3 A tanulási kudarnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Iskolánkban a 2009/2010-es tanévtől kezdve ismét folyik képesség-kibontakoztató nevelés-oktatás, ami a tanórán belüli differenciált foglalkozásban valósul meg. Ez előírja a szülőkkel történő folyamatos kapcsolattartást:

- Családlátogatások
- Egyéni fejlesztési tervek az előzetes felmérések alapján
- szülői értekezletek
- 3 havonkénti egyéni konzultációk
- Egyéni fejlesztési napló, személyiséglapok, szöveges értékelés.

Ezekon a megbeszéléseken értékeljük a tanulók teljesítményét, feltárjuk a fejlődését, haladását, akadályozó tényezőket s javaslatot teszünk azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. (pl. orvosi vizsgálat, hallás, látás, stb., haladást elősegítő módszerek, szakemberek bevonása stb.)

A nyelvi kommunikációs hátrány csökkentésére az „Együtthaladó” módszertan bevezetése és alkalmazása a szaktárgyakba beépítve. Évente bemutató óra tartása. Módszertani ötletbank létrehozása és folyamatos bővítése.

A tanulási kudarcnak kitett tanulókfelzárkóztatását a Tanulás- tanítása módszertannal segítjük. Az alsó tagozatban és a felső tagozatban Tanulás –tanítása tanmenetek bővítése minden évfolyamra. Egyénre szabott tanulási technikák kidolgozása.

A kooperatív tanulásszervezés elterjesztését, az eredményes és méltányos pedagógiai gyakorlat kialakítását tudatosan tervezzük munkaközösségeken belül működik.

A felzárkóztatáshoz jó keretet nyújt:

- A képesség-kibontakoztatás elemei
- Az iskolaotthonos forma
- Differenciált foglalkozás
- Kiscsoportos foglalkozás
- Egyéni fejlesztés
- Kooperatív tanulás
- Speciális szakemberek igénybevétele (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus)

Pedagógusaink tanfolyamokon, továbbképzéseken vesznek részt, ahol új ismereteket szereznek, módszerekben gazdagodnak. A képzéseken tanultak megosztása munkaközösségeken belül. Közben változik szemléletük, hozzáállásuk, nő kreativitásuk, empátiakészségük. Munkaközösségeink folyamatosan törekszenek, hogy a felzárkóztatások sikeresek legyenek (műhelymunka, belső tudásmegosztás, bemutató órák tartása, szakirodalom beszerzése és alkalmazása, stb.).

Az EFOP-3.11.1-17-2017-00021 azonosítójú „Szülő-Suli” pályázatunk fizikai megvalósítás időszakában kidolgozott új módszertani fejlesztéseket az intézmény oktatási-nevelési munkája során alkalmazzuk, ezek a pedagógiai programunkba beépítésre kerültek, melyek az alábbiak:

- Korai iskolaelhagyás csökkentését célzó intervenciós módszertan, a helyi sajátosságoknak megfelelő alkalmazása.

1.6.4 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozást tanórai keretek közt a hasonló képességű tanulókból létrehozott csoportok differenciált foglalkoztatásával biztosítjuk.

Szakkörök:

- igény szerint
- a jelentkezés után kötelező jelleggel
- minimális létszám 8 fő

Tanórán kívül a következő lehetőségeket biztosítjuk, a képességek minél eredményesebb kibontakoztatására ha a megfelelő humán erőforrás és az órakeret rendelkezésünkre áll.

- Az érdeklődésnek megfelelő szakkörök, diákkörök szervezése:
 - matematika
 - sportkör
 - történelem
 - magyar
 - rajz
 - asztalitenisz
 - labdarúgás
 - angol
 - informatika
 - dráma
 - kézműves
 - előkészítők
 - háztartási ismeretek
 - csecsemőápolás
 - elsősegélynyújtó szakkör
 - kosárfonó szakkör
- Feladatmegoldó versenyeken történő részvétel, tanári segítség a felkészüléshez
- A tehetség felismerését, képességek kibontakoztatását segítik elő a házi tanulmányi, kulturális és sport versenyek, vetélkedők, bemutatók.
- Szabadidős foglalkozások (pl.: színház, mozi, hangverseny, múzeumlátogatás, sulis diszkó, kirándulások, túrák, játszóházak, tánc ház, kézműves foglalkozások).
- Az iskola eszközeinek, létesítményeinek egyéni, vagy csoportos használata.
- Pályaorientáció segítése (Nyílt napok, Pályaválasztási kiállítás, Pályaválasztási tanácsadás helyben, Pályaorientációs Nap stb.).

A pedagógusoknak folyamatosan követni kell a tanulók fejlődését, ha kell tanáccsal, biztatással, dicsérettel, ösztönözve őket az egyre magasabb szintű teljesítésre.

Az oktató-nevelő tevékenység során törekedni kell olyan készségek, képességek kialakítására a tanulóknál, amelyek segíthetik fejlődésüket:

- Legyenek igényesek munkájuk iránt.
- Tudjanak információkat keresni, közölni, tárolni.
- Fogadják el az építő kritikát.
- Az érvelésen alapuló vitakészség kialakítása.
- Az önkontroll képességének kialakítása.
- Az önképzés képességének kialakítása
- Helyes önismeret, önértékelés, társak megfelelő értékelése
- Önművelés igényének felébresztése
- Szabálykövetés
- Felelősségvállalás
- Tolerancia, empátia, együttműködés

1.6.5 A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a tanulók jelentős része halmozottan hátrányos helyzetű (csonka család, munkanélküli szülők stb.) nagy részük veszélyeztetett. Ez a helyzet negatívan befolyásolja a tanulók megfelelő fejlődését.

A.) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Ebben fontos szerepe van az osztályfőnöknek, de minden pedagógusnak kötelességei közé tartozik a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, felzárkóztatásában, megszüntetésében történő közreműködés.

B.) Iskolánkban a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok segítése az osztályfőnök feladata. Év elején felméri a hátrányos és veszélyeztetett tanulókat.

- Jelzőrendszer működte: osztálytanító és Gyermekjóléti Szolgálat között.
- Beszélget a gyermekekkel, tanulói panaszok meghallgatása, szükséges intézkedések megtétele
- Szülők, tanulók tájékoztatása azokról a lehetőségekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

- Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében, helyzetelemzést végez.
- Veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- Részvétel esetmegbeszéléseken (képesség-kibontakoztató program keretén belül, és egyéb szükséges esetekben).
- Felvilágosító, prevenciós munka: drog – alkohol – dohányzás-szexualitás
- Továbbtanulók mentális felkészítése a középiskolára.
- Életvezetési, gyermeknevelési tanácsadás a családok részére

C.) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes

- Pedagógiai Szakszolgálattal
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Gyámhivatallal
- Polgármesteri Hivatallal
- Gyermekorvossal
- Védőnővel
- Egyházakkal
- Rendfenntartó szervekkel

D.) Iskolánk pedagógiai munkáján belül az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelmi céljaink megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások (szakkör, egyéni felkészítés, versenyeztetés)
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- pályaválasztás segítése
- személyes egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek
- egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése
- szexuális felvilágosító tevékenység
- családi életre nevelés
- tanulószobai foglalkozások
- iskolai étkezési lehetőség biztosítása
- egészségügyi szűrők vizsgálatok

- tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek)
- tanulók szociális helyzetének javítása (tankönyv és taneszköz támogatás)
- szülőkkel való együttműködés (családlátogatás, fogadóóra, szülői értekezlet)

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat képviselőit minden tanév elején az osztályközösségek választják, saját tagjaik közül. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik. Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza.

A diákönkormányzat a következő jogkörökkel rendelkezik:

1.7.1. Döntési jogkör

1.7.2. Egyetértési jogkör

1.7.3. Véleményezési jogkör

1.7.1 A diákönkormányzat döntési joggal rendelkezik:

- saját működésével kapcsolatban; a nevelőtestület véleményének kikérésével
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználása tekintetében;
- egy tanítás nélküli munkanap programjának megállapításában; (mikor legyen, kik a programok költségviselői, helyiségek, létesítmények használatának rendje a diákönkormányzat és a nevelőtestület e napon történő együttműködésének formái)
- az iskolai diák-önkormányzati tájékoztatási rendszer /iskolaújság, iskolarádió, stb./ létrehozásáról és működtetéséről, valamint a tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról.
- a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának elfogadásában (nevelőtestületi jóváhagyás mellett);

1.7.2 A diákönkormányzat egyetértési joggal rendelkezik:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek, illetve módosításainak elfogadása előtt
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

1.7.3 A diákönkormányzatnak véleményezési joga van

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni az intézményben:

- az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben
- az ünnepélyek, megemlékezések rendjével, a hagyományok ápolásával kapcsolatban,
- a diák-önkormányzati szerv, a diákképviselők, valamint az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás formájának és rendjének meghatározásában,
- a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételek (helyiségek, berendezések használata, költségvetési támogatás biztosítása) biztosítása kérdésében,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor
- a tanulók szervezett véleménynyilvánítása és a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendjével és formáival kapcsolatban,
- a tanulók jutalmazásának elveivel és formájával, illetve a fegyelmező intézkedések formáival és alkalmazásának elveivel kapcsolatban,
- a diákönkormányzatok részére biztosított helyiségek kijelölésének, használati joga megvonásának meghatározásában,
- ha az oktató nevelő intézmény szervezeti és működési szabályzata tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kérdést rendez.
- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben
- a tanulószobai felvétel és elhelyezés iránti kérelem elbírálási elveinek megállapításakor;
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásakor;
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének meghatározásakor;
- a tanulókat érintő programokat illetően az iskolai munkaterv elkészítésénél,

1.8 A szülő, a tanuló az iskolai pedagógus együttműködésének formái

1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulókat az intézmény életéről, az intézmény munkatervéről és az aktuális feladatokról az igazgató, a diákönkormányzat vezető és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A tanulót és szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az szaktanárok/osztályfőnökök/osztálytanítók folyamatosan tájékoztatják. A tájékoztatás történhet szóban és írásban és elektronikus formában a KRÉTA rendszeren keresztül.

A tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban és írásban a diákönkormányzaton keresztül közölhetik az intézmény igazgatójával és a nevelőtestülettel.

A szülőket az intézmény életéről, az intézményi munkatervről, a tantárgyfelosztásról és az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják. Az osztályfőnökök folyamatosan tartják a kapcsolatot a szülőkkel, melynek egyik formája az osztály szintű szülői értekezlet és a Családi Nap. Lehetőség szerint családi kirándulás szervezése.

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

A szülők és a pedagógusok együttműködését szolgálják az alábbi lehetőségek:

1. Fogadó óra (havi 1 óra/pedagógus)

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, valamint a gyermekek/tanulók egyéni fejlesztésének megvitatása, segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, egészséges életmódra nevelés, szabadidő helyes eltöltése, stb.)

2. Nyíltnap (2 nap/tanév)

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az intézmény életébe, ismerje meg személyesen az óvodai foglalkozások/tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódjon gyermeke iskolai életéről. Így valós képet kapnak a szülők az intézmény életéről, amely az intézményről kialakult képet jelentősen befolyásolhatja.

(Az innováció kapcsán kibővítjük a nyílt napba bevont lehetőségek körét napközis, szakköri, egyéb foglalkozások megtekintésének lehetőségével.)

3. Írásbeli tájékoztató (szükség szerint)

Feladata a szülők tájékoztatása a gyermekek/tanulók magatartásával és tanulmányaival összefüggő eseményekről, valamint iskolai vagy osztály programokról.

4. Családlátogatás (év elején, illetve szükség szerint)

A látogatás során a pedagógus megismeri a gyermek/tanuló családi hátterét, életkörülményeit. Lehetőség van ekkor a gyermek fejlődésével kapcsolatban tanácsadásra is, a szülő meghívása esetén, illetve az adott lehetőség szerint.

5. Szülői értekezlet (3 alkalom/tanév, és egyéb szükség szerint)

Fő feladata a szülők és a pedagógusok közötti együttműködés kialakítása és a szülők tájékoztatása.

6. Konzultációs napok (3 havonta)

A képesség-kibontakoztató oktatásban részesülő osztályok tanulóinak szülői számára.

A tájékoztatás ki kell, hogy terjedjen:

- Az intézmény céljaira, feladataira, lehetőségeire
- A házirend ismertetésére
- Az oktatáspolitikai változásaira
- A helyi tanterv követelményeire
- A gyermekek tanulmányi előmenetelére
- A gyermek/tanuló magatartására
- Az osztály/csoport tanulmányi munkájára és neveltségi szintjére
- Az osztállyal/csoporttal kapcsolatos problémákra

Lehetőséget kell teremteni, hogy a szülők hangot adjanak véleményüknek, javaslataiknak és megfogalmazhassák kérdéseiket is az intézményvezetés felé. A szülői értekezletek, a nyílt napok, és a fogadó órák rendjét az éves munkaterv határozza meg.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1. 9.1 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- *aki osztályozó vizsgára jelentkezik,*
- *akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,*
- *akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.*

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- *akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9. 2 Az értékelés rendje

A részletes vizsgaszabályzatot az 1. számú melléklet tartalmazza.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

2. Az intézmény helyi tanterve

Oktatásunk szervezése a NAT 2 alapkövetelményeire (műveltségi területek) illetve a Nemzeti Alaptanterv 2020 (kerettantervben) előírtakra épülve valósul meg. Az általános iskola 1-4. évfolyamon és az 5-8. évfolyamban kerettantervet alkalmazunk. Óraterveink a kötelező és a kötelező órákba beszámítható választható órákat tartalmazzák.

2.1 Óraterv alsó tagozat

2020/21.tanévtől 2.évfolyamtól kimenő rendszerben:

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	-	8	7	7
Idegen nyelvek	-			2
Matematika	-	5	5	5
Erkölcstan	-	1	1	1
Környezetismeret	-	1	2	2
Ének-zene	-	2	2	2
Vizuális kultúra	-	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	-	1	1	1
Testnevelés és sport	-	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	-	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	-	25	25	27

2020/21.tanévtől 1. évfolyamon felmenő rendszerben:

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6
Idegen nyelvek	-	-	-	2
Matematika	5	5	5	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

2.2 Óratervező felső tagozat

2020/21. tanévtől 6. évfolyamtól kimenő rendszerben:

Óratervező a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	-	4	4	4
Idegen nyelvek	-	3	3	3
Matematika	-	4	4	4
Erkölcstan	-	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	-	2	2	2
Természetismeret	-	2		
Fizika	-		1	2
Kémia	-		2	1
Biológia-egészségtan	-		2	2
Földrajz	-		2	2
Ének-zene	-	1	1	1
Tánc és dráma /Hon- és népismeret	-	1		
Vizuális kultúra	-	2	1	1
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	-	1	1	1
Testnevelés és sport	-	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	-	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	-	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	-	28	31	31

2020/21.tanévtől 5. évfolyamtól felmenő rendszerben:

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Biológia-egészségtan	-	-	2	1
Földrajz	-	-	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Hon és népismeret	-	1	-	-
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

2.3 Alapfokú nevelés-oktatás szakasza 1–4. évfolyam

2.3.1. Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapképességeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és

gyakorlóterepeket ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

2.3.2. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismereteket szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat.

Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal. Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyebbé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Készítés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikket önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban történtek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

2.3.3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményét. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes ezen tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

Természettudományos és technikai kompetencia

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képpé válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

Digitális kompetencia

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képesé válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

Szociális és állampolgári kompetencia

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanulóban fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmikus és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. Képes kisebb segítséggel vagy anélkül házi feladatai elvégzésére.

2.3.4. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

2.4. Alapfokú nevelés-oktatás szakasza 5–8. évfolyam

2.4.1. Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a közép fokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

2.4.2. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt köteleességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó

műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiéniáját. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan

kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

2.4.3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóan hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóan alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóan képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóan képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

2.4.4. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- törekedni igyekszünk az azonos tankönyvcsalád használatára.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.6.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Könnyítse meg az iskolába lépő gyermekek számára az óvoda- iskola átmenetet..

Biztosítsa, hogy a tanítás-tanulás szervezése játékos formában, a tanulói közreműködésre építve, a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányuljon. A tanulói terhelésnek a tanulói képességekhez igazodva kell növekednie.

A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.

A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, erősítse önbizalmát és előmozdítsa érzelemvilágának gazdagodását.

Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, lehetőséget a problémák felvetéséhez, biztosítsa a feladat- és problémamegoldást.

Alapozza meg a tanulási szokásokat.

Támogassa az egyéni képességek kibontakozását.

Működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.

Törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.

Erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.

A gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

2.6.1.1. Az iskolaotthonos formában a napközis órákon feladatunk:

- a) Az iskolai tanulmányok segítése:
 - alapvető, a tanuláshoz szükséges jártasságok, készségek fejlesztésével, differenciált tanulásszervezéssel
 - egyéni segítségnyújtással
- b) a szabadidő hasznos eltöltésének irányítása, az egyéni érdeklődés, a szórakozási igény kielégítése, a kapcsolódás biztosítása:
 - művelődési, kulturális programokkal
 - sport, játék, kirándulás szervezésével
 - kezűgyességet fejlesztő technikai jellegű tevékenységgel (kézműves foglalkozásokkal)
 - viselkedés-, beszédkultúra-, illetan tanításával
 - személyiségfejlődést elősegítő egyéb tevékenységekkel
- c) Az önállóság kialakítása, fejlesztése a tanulmányi munka, étkezés és a szabadidős tevékenységek területén.
- d) Az önálló, eredményes tanulási módszerek megismertetése az első osztályos tanulókkal; illetve fejlesztése a felsőbb osztályosokkal. Differenciálás a tanulási idő keretei belül, mely a gyengébb tanulók felzárkóztatását, a jobb teljesítményűek továbblépését szolgálja. Kölsönös segítségnyújtásra való nevelés, mely kiterjed más tevékenységekre is - étkezés, szabadidő stb.
- e) Helyes táplálkozási szokások és a kulturált étkezés fontosságának kihangsúlyozása.
- f) A szabadidő tartalmas eltöltésének módjai-közvetett és közvetlen foglalkozások keretén belül.
- g) A tanulók munkájának eredményességét az egységesített eljárások segítsék, melyek az iskola minden területére (ebédlő, udvar, tantermek) kiterjedő azonos fegyelmi elvárásokat foglalja magába.
 - *Ebédidőben:* helyes, kulturált ebédlőhasználat; helyes táplálkozás, kulturált étkezés
 - *Szabadidő, játék:* A tanítási órák szellemi munkáját fontos levezetni mozgással, játékkal;

Tanulási időben: az egyik legfontosabb szempont a zavartalan tanulási légkör megteremtése

2.6.1.2. Kiemelt feladatunk a tanulás tanítása:

Az életkori sajátosságoknak megfelelően meg kell alapozni az önálló ismeretszerzés, tanulás képességét. A tanulók már 1-2.éven megismerkednek az egyéni tanulási minták mellett a páros, csoportos és kooperatív munka egyes elemeivel is. Elsajátítják az önálló tanulás elemi, technikai sajátosságait. Ez a komplex, minden műveltségterületet érintő fejlesztési feladat a tanórán kívüli foglalkozásokon is teret kap. A tanulók elsajátítják az alapvető könyvtárhasználati ismereteket, megismerik a digitális technika nyújtotta lehetőségeket.

2.6.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív- interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani

2.6.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

2.6.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A hetedik-nyolcadik évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó

tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

2.7 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

2.8 A választható foglalkozások szabályai

Délutáni választható foglalkozások

Iskolánk célja, hogy minden tanuló az iskolai délutáni elfoglaltságok közül megtalálja a leginkább neki illőt, ezzel tudjuk biztosítani, hogy 16 óráig önálló életre előkészítő foglalkozásokon vehessenek részt. Lényeges elem a tanuló egyéni választása, mert így tanulhatja meg a szabadidőt hasznosan eltölteni.

Az alsó tagozatban a teljes napközis program mellett működő szakkörökből válogathatnak a tanulóink: kézműves, színjátszó, tömegsport,

A felső tagozatban a kötelező tanórák nagy száma miatt lerövidül a délutáni választható foglalkozások időkerete. A tanulószobai felkészülés mellett működtetünk:

- manuális: kézműves,

- művészeti: rajz, drámajáték
- mozgásos: tömegsport, sportkör
- tanulmányi: angol, magyar, matematika, informatika
- fejlesztő – felkészítő: továbbtanulást előkészítő kiscsoportos segítségadás

Választható képzések a telephelyként működő alapfokú művészeti iskolák kínálatából:

- Grafika
- Bábművészet
- Színművészet
- Néptánc

2.9 Projektoktatás

2.9.1. Húsvét projekt

A projekthetek időtartama: húsvéti időszak

A projekthetek alanyai: 7. osztály tanulói.

A Húsvét projekt céljainak megvalósítása a NAT követelményeivel összhangban jött létre.

A projekt célja

A 2009/10-es tanévre vonatkozóan a megvalósítandó projekt a TÁMOP keretén belül meghatározott technikáknak megfelelően lett kidolgozva, azaz a kollektív közösségben végzett tevékenységek erősítése a cél egy adott osztály keretein belül. A kooperatív együttműködés eddig kiaknázatlan terület a felső tagozatos pedagógiai munkában, pedig hatalmas lehetőségek rejlenek benne. További célkitűzés ennek a közösségfejlesztő munkának explicit módon történő dokumentálása a későbbi felhasználás érdekében. A témaválasztást a Húsvét, mint ünnep társadalmi közösségépítő, valamint szocializációs funkciója indokolta.

A gyermek fejlődése során a szociális minták elsajátítása kiemelt jelentőségű, hiszen a felnőttkori társadalmi és szocializációs funkciók fejlettségének szintje jelentős mértékben a gyermekkor empirikus élményeiből táplálkozik. A felső tagozat munkája során a szakmai kompetenciák, és a pedagógiai célok megvalósításának viszonyában ideális esetben az előbbi kellene, hogy kapja a fő hangsúlyt. A szocializációs képességek erősítése a szakrendszerű felső tagozatos munkában már csak kiegészítő szerepet kellene hogy kapjon. Ez a mi esetünkben nem a pedagógiai nevelésű célzatú eszközök elhanyagolását jelenti, hanem a szakmai oktatás fokozatos dominanciájának a bevezetését, a tanuló egyéni képességeinek figyelembevételével. Ugyanis a felső tagozatban sem alakult ki az egyes tanulóknál a szociális funkciók megfelelő szintje, akkor először ezen a helyzeten kell változtatni. A konklúzió az, hogy minden tanuló egyéni képességei szerint kell megtalálni az

arányokat, és a kívánt hatást elérni. A Húsvét projekthez hasonló programok a tanulók jelentős részénél nagy lehetőség arra, hogy a társadalomhoz fűződő viszonyaik egészséges mederbe terelődjenek.

Ennek megfelelően a következő szempontok alapján fókuszáltuk a fejlesztendő területeket:

- Szocializációs, kommunikációs magatartásminták bemutatása
- Az empatisz képe ségek és érzelmi intelligencia
- Adatkezelési képe ségek, nagy rendszerek áttekintésének képe sége, valamint összefüggések felismerése
- Az időkeret felhasználásának hatékony módja, azaz az időbeosztás képe ségének kialakítása
- A csoportmunka erősítése, a kooperatív együttműködés hatékonyságának érzékeltetése

Ezek voltak a fő fejlesztendő területek a projekt kialakításánál, valamint minden tárgynál speciális szempontokat is figyelembe vettünk.

A kompetenciafejlesztés fókuszait ezért minden tárgynál külön feltüntettük, figyelembe véve a szaktárgyak eltérő követelményrendszerét, és a megvalósítás előkészítésénél megfogalmazott speciális szaktanári igényeket.

A projekt tervezésének folyamata

Mivel iskolánk tanulóinak nagy része halmozottan hátrányos helyzetű, ezért fontos, hogy az ünnepeket, népszokásokat, annak hagyományait megismerjék. A program lebonyolítására három hetet meghaladó projektet terveztünk, és igyekeztünk komplex, átfogó képet adni a Húsvétról, mint ünnepről és népszokásról a tantárgyak speciális anyagába beépítve. A projekthez során megvalósítandó programoknál maximálisan igyeke szünk figyelembe venni az információs és kommunikációs technológia lehetőségeit, azaz nagymértékben érvényesül az interaktív oktatási módszer. A program tervezése során figyelembe vettük, hogy nagy százalékban halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lesznek a program alanyai. A szervezési feladatokat ennek megfelelően állítottuk össze. A programban résztvevő pedagógusok a következő beosztásokban osztották fel maguk között a munkát.

Projekt koordinátor: A tulajdonképpen i fejlesztési felelős, aki összesítette a tervezés folyamán az eredményeket, valamint lebonyolította programtervezés folyamatát, koordinálta a munkát.

Szakmai vezető: Összehangolta a különböző tantárgyak módszereit, tanmeneteit, elkészítette az ezekkel kapcsolatos adminisztrációt, valamint tevékenyen részt vett az ütemterv megvalósításának folyamatában.

2.9.2. Fenntarthatósági témahét

Az Oktatási Hivatal által meghirdetett időben és program szerint tartjuk.

A Húsvét projektet a 3. számú melléklet tartalmazza.

2.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2.10.1. Törvényi háttér

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény

2003 decemberében fogadta el az országgyűlés az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló – azóta már többször módosított – 2003. évi CXXV. törvényt.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló rendelkezéseket már e törvény megjelenése előtt is megfogalmaztak különböző jogszabályok: az Alkotmány; a Polgári Törvénykönyv; a Munka Törvénykönyve; valamint a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról szóló törvény. Ezek a rendelkezések azonban nélkülözték az egységes fogalomhasználatot, és nem biztosítottak megfelelő eszközöket a jogsértésekkel szemben. Ezért került sor 2003-ban az egyenlő bánásmóddal és az esélyegyenlőséggel foglalkozó egységes törvény elfogadására.

Az egyenlő bánásmód

Egyenlő bánásmód alatt azt értjük, hogy a törvény hatálya alá tartozó szervezeteknek és intézményeknek tartózkodniuk kell minden olyan intézkedéstől, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyekkel vagy egyes csoportokkal szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást vagy jogellenes elkülönítést eredményez.

Az esélyegyenlőség előmozdítása

Az esélyegyenlőség előmozdítása azt jelenti, hogy az eleve hátrányos helyzetben levő személyek esetében olyan segítő intézkedéseket valósítunk meg, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen.

Milyen intézményekre terjed ki az egyenlő bánásmódról szóló törvény hatálya?

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény bevezetőjében megfogalmazottak szerint az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban az állam feladata.

A törvény 4. paragrafusa azonban felsorolja azokat az intézményeket, szervezeteket, vállalkozásokat, amelyek kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét, külön kiemelve **a közoktatási és a felsőoktatási intézményeket.**

A törvény 5. paragrafusa tovább bővíti azok körét, akik kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét. Ebben a paragrafusban szerepel, hogy bármely munkáltató a foglalkoztatási jogviszony, az utasításadásra jogosult személy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, illetve az ezekkel közvetlenül összefüggő jogviszonyok tekintetében köteles megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.

Az egyenlő bánásmód megsértése

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény felsorolja, hogy milyen esetekben sérül az egyenlő bánásmód követelménye. Ezek a következők:

- **közvetlen hátrányos megkülönböztetés** (olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest),
- **közvetett hátrányos megkülönböztetés** (az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely meghatározott helyzettel, tulajdonsággal vagy jellemzőkkel rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz),
- **zaklatás** (az emberi méltóságot sértő magatartás),
- **jogellenes elkülönítés** (egyed személyeknek vagy személyek csoportjának másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélküli – elkülönítése),
- **megtorlás**, (olyan magatartás, mely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben – ezzel összefüggésben – jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget).
- **valamint az ezekre adott utasítás.**

Kiket érinthet az egyenlő bánásmód követelményének megsértése?

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény

8. paragrafusa rögzíti azokat a társadalmi csoportokat, amelyeket valamilyen tulajdonságuk miatt érinthet az egyenlő bánásmód követelményének megsértése. Ide tartozik mindazon személy vagy csoport, aki valós vagy vélt

- a) neme,
- b) faji hovatartozása,
- c) bőrszíne,
- d) nemzetisége,
- e) nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,
- f) anyanyelve,
- g) fogyatékosága,
- h) egészségi állapota,
- i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- j) politikai vagy más véleménye,
- k) családi állapota,
- l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
- m) szexuális irányultsága,
- n) nemi identitása,
- o) életkora,
- p) társadalmi származása,
- q) vagyoni helyzete,
- r) foglalkoztatási jogviszonyának, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- s) érdekképviselőhöz való tartozása,
- t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt valamilyen hátrányt szenved.

Mikor nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye?

Fontos tudni, hogy nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat, amelynek tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő ésszerű indoka van.

Fellépés az egyenlő bánásmód követelményét megsértőkkel szemben

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény biztosítja azt is, hogy a jogsérelmet szenvedett személyek jogi eljárás igénybevételével felléphessenek a jogsértőkkel szemben, sőt a törvény létrehoz egy országos hatáskörű közigazgatási szervet (hatóságot) is az egyenlő bánásmód érvényesülésének ellenőrzésére.

A 362/2004. (XII. 26.) Kormány Rendelet rendelkezései alapján az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését országos hatáskörű közigazgatási szervként az Egyenlő Bánásmód Hatóság ellenőrzi.

Milyen területeken kell érvényesíteni az egyenlő bánásmód követelményét?

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény III. fejezete részletesen felsorolja azokat a területeket, ahol érvényesíteni kell az egyenlő bánásmód követelményét. Ezek a következők:

- foglalkoztatás,
- szociális biztonság és egészségügy,
- lakhatás,
- oktatás és képzés,
- áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele.

E területek közül a közoktatási intézmények vezetőinek három témára különös figyelemmel kell lenniük, hiszen

- az iskolai dolgozók foglalkoztatása,
- a tanulók szociális biztonságának segítése,
- valamint alapfeladatként az oktatás és képzés az iskolák – és így az igazgatók – mindennapi tevékenységével is összefügg.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét az jelenti, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz elsősorban az alábbi esetekben:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i) a kártérítési, valamint a fegyelmi felelősség érvényesítése során.

Nem jelenti azonban az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, ha

- a) a munka jellege vagy természete alapján indokolt a dolgozók megkülönböztetése,
- b) vagy ha vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, az adott intézmény, szervezet jellegét alapvetően meghatározó

szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt a megkülönböztetés.

Az esélyegyenlőség előmozdításának érdekében törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – előnyben részesítési kötelezettséget is előírhat.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése a szociális biztonság területén

A közoktatási intézményekben a szociális biztonsággal összefüggésben az egyenlő bánásmód követelményét különösen a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során kell érvényesíteni.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése a tanulók védelme területén

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E feladatokat a nevelőknek a munkaidejük kötelező órájukon túli részében kell ellátniuk. A pedagógusnak ez a munkája a kiemelt munkavégzésért járó kereset-kiegészítéssel is elismerhető.

A pedagógus védelmi tevékenysége három területre terjed ki a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.**

a.) A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése

A megelőzés olyan pedagógiai tevékenységet is jelent, melynek „célja ugyanis az, hogy megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják; másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejtéséhez.” (Gáti Ferenc: Gyermekvédelem az iskolában)

b.) A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárása

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásának az a célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásakor a problémák súlyossága alapján különböztethetjük meg a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekeket.

A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek nem sorolhatók azonos kategóriába. A tanuló hátrányos helyzetét valamilyen környezeti tényező (többnyire a tanuló egészségügyi állapota, vagy a család iskolázottsági, jövedelmi helyzete) okozza, melynek következménye a tanuló esélyegyenlőtlensége. A veszélyeztetettség következményeként a tanuló személyiségének károsodása várható.

c.) A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése

Az iskola, illetve a pedagógusok feladata közé tartozik az is, hogy részt vegyenek a tanuló fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Ennek érdekében a nevelési-oktatási intézménynek együtt kell működnie a polgármesteri hivatallal, a gyermekorvossal, a családsegítő szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, a bírósággal, az ügyészséggel, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

A pedagógusnak többek között az is feladata, hogy a külső segítségen túl az iskola falain belül is segítse a veszélyeztetettség megszüntetését, vagy legalábbis ellensúlyozását.

E feladatának a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai munkája részeként, pedagógiai munkája révén tud eleget tenni.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése az oktatás és képzés területén

Az oktatás és képzés területén is érvényesíteni kell az egyenlő bánásmód követelményét, különösen

- a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmóddal és az esélyegyenlőség előmozdításával kapcsolatos rendelkezések a közoktatási törvényben

A közoktatási intézményekben az egyenlő bánásmóddal és az esélyegyenlőség előmozdításával kapcsolatosan tisztában kell lenni, hogy a közoktatási törvény rendelkezése alapján a közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét.

a.) Ennek érdekében a **Közoktatási Törvény** több szakasza is megfogalmaz az egyenlő bánásmódot és az esélyegyenlőség elősegítését szolgáló rendelkezéseket. Ezek a szakaszok a következők:

4/A. § (1) A közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.

(2) Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a közoktatásban minden gyermeknek, tanulónak joga, hogy vele összehasonlítható helyzetben levő más személyekkel azonos feltételek szerint részesüljön velük azonos színvonalú ellátásban.

(3) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit orvosolni kell, amely azonban nem járhat más gyermek, tanuló jogainak megsértésével, csorbításával.

(4) Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének orvoslására az e törvényben szabályozott eljárás keretében kerülhet sor. Az e törvényben szabályozott eljárás lefolytatása – függetlenül annak eredményétől – nem zárja ki a személyhez fűződő jogok bíróság előtt történő érvényesítésének lehetőségét, illetőleg más, a felelősség és jogkövetkezményeinek megállapítására alkalmas eljárás megindítását.

(5) E § alkalmazása során az egyenlő bánásmódról szóló törvény rendelkezéseit is alkalmazni kell.

84. § (7) A fenntartói irányítás, illetőleg az intézményi hatáskörben hozott, az egyenlő bánásmód követelményét sértő, illetve a gyermek mindenképp fellelt érdekellettel ellentétes döntés semmis. A semmis döntés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat.

95/A § (4) Az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a nevelési-oktatási intézményekben az alkalmazási feltételekre, a kötelező tanügyi dokumentumok vezetésére, és valódiságára, a maximális osztály-, csoportlétszámra, a gyermek- és

tanulói balesetvédelemre, a tanulói óraterhelésre, **az egyenlő bánásmód követelményeire**, az állami vizsga megszervezésére, lebonyolítására, a nem helyi önkormányzati intézményfenntartók költségvetési támogatása igénylésére **vonatkozó rendelkezésekben** és a minimális (kötelező) eszköz- és felszerelési jegyzékben **foglaltak megtartását**, továbbá jogszabályban meghatározott körben gyakorolja a szabálysértési hatósági jogköröket.

121. § (1) E törvény alkalmazásában **integrációs felkészítés: az esélyt teremtő nevelésnek és oktatásnak** az oktatási és kulturális miniszter által kiadott oktatási program alkalmazásával történő **megszervezése**, melyben a szociális helyzetükből és fejlettségükből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából részt vevő gyermekek, tanulók a többi gyermekkel, tanulóval együtt, azonos óvodai csoportban, iskolai osztályban, osztálybontás esetén azonos csoportban vesznek részt a foglalkozáson, illetve tanulnak, oly módon, hogy az érintett gyermekeknek, tanulóknak a többi gyermekekhez, tanulókhöz viszonyított aránya nem haladhatja meg a jogszabályban meghatározott mértéket;

b.) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény rendelkezései a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatosan

7. § (1) A tankötelezettség — a szülő választása alapján — iskolába járással vagy magántanulóként teljesíthető.

(2) Ha az iskola igazgatója vagy a gyámhatóság, illetve a gyermekjóléti szolgálat megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes Gyermekjóléti Szolgálatot, amely intézmény dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. **Hátrányos helyzetű tanuló** esetén az iskola igazgatójának a döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

19. § (7) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

b) nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva **hátrányos helyzetben lévő gyermek**, tanuló felzárkózását tanuló társaihoz,

41. § (6) A nevelési-oktatási intézmény ellátja a tehetséggalattal és tehetséggondozással, a korai tanulási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a **hátrányos helyzetű gyermekek** felzárkóztatásával, valamint a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat; felderíti a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek, tanuló érdekében intézkedést kezdeményez. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását a gyermekjóléti szolgálat segíti.

66. § (2) Az általános iskola – beleértve a kijelölt iskolát is – köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola).

Ha az általános iskola a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles előnyben részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye, telephelye található. E körben a **halmozottan hátrányos helyzetű tanuló** felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg. Ha az általános iskola a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további

*felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, és valamennyi felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az általános iskola sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi kérelmeket benyújtókat meg kell hívni. Sorsolás nélkül is felvehető a **halmozottan hátrányos, vagy sajátos nevelési igényű tanuló**, továbbá az a tanuló, akinek sajátos helyzete indokolja. A sajátos helyzetet a helyi önkormányzat rendeletben állapítja meg.*

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet rendelkezései, a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatosan

39/D. § (1) Az e rendelet 1. §-a (1) bekezdésének *b)–c)* pontjában felsorolt iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség kibontakoztató felkészítést (a továbbiakban: képesség kibontakoztató felkészítés) szervez, melynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik.

(2) A képesség kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló igényéhez igazodva – oldja meg az iskola

a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,

c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

(3) A képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése és oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.

(4) A képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése az oktatási miniszter által – a közoktatási törvény 95. §-a (1) bekezdésének *j)* pontja alapján – 27480/2003. számú közleménnyel kiadott és az Oktatási Közlöny 2003. évi 20. számában közzétett pedagógiai rendszer alkalmazásával történik.

(5) A képesség kibontakoztató felkészítésben a tanuló a szülő írásban adott – a személyes adatai kezeléséhez való hozzájárulást is tartalmazó – egyetértő nyilatkozata alapján vehet részt, ha – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – a közoktatási törvény 121. § (1) bekezdésének 14. pontja alapján **halmozottan hátrányos helyzetűnek** minősül.

(6) Az iskola igazgatója felveheti a képesség kibontakoztató felkészítésbe azt a tanulót is, aki nem halmozottan hátrányos helyzetű. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók tíz százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

(7) A képesség kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló – egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, illetve az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az érdekelt pedagógusok legalább három havonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a tanuló szülőjét, a tanulót, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, illetve a nevelési tanácsadó képviselőjét.

(8) A képesség kibontakoztató felkészítést az intézmény – a közoktatási törvény 95. § (1) bekezdésének *i)* pontja alapján működő – az Országos Oktatási Integrációs Hálózattal kötött együttműködési megállapodás alapján, a Hálózat szakmai támogatásával látja el.

(9) Addig az időpontig, ameddig az integrációs felkészítés nem folyik az iskola valamennyi évfolyamán, az e rendelet 39/E. §-a (1) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott arányokat csak az érintett évfolyamokra járó tanulók létszáma alapján kell megállapítani.

2.10.2. Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségi szabályzata

Intézmény neve: Vilmányi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

Intézmény címe. 3891. Vilmány Fő út 98.

OM azonosító: 029036

Minden pedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

2.10.2.1. Alapelvek

A tanító, tanár pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi módon köteles a gyermeket oktatni, nevelni:

- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket;
- a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a szülőkkel, a családokkal.
- Segíteni, illetve biztosítani kell a tanulói szervezetek, a diákönkormányzatok létrejöttét és működését.
- Biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogukat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben folyjon; iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.
- A tanuló személyiségi jogait tiszteletben kell tartani.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy családja anyagi helyzetétől függően ingyenes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban, illetve napközis vagy tanulószobai ellátásban részesüljön.
- A tanuló joga, hogy testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- vagy más fogyatékosságának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön.
- Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel, annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- Az iskola pedagógiai programján belül a nevelési programnak szabályozza:
 - a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
 - a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat,
 - a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot.
- Az iskolának biztosítani kell a tanulók napközbeni ellátását a napközi otthon és a gyermekétkeztetés megszervezésével.

2.10.2.2. Együttműködés

A tanulók fejlődése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- gyermekorvossal, védőnővel,
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal
- rendvédelmi szervekkel.

2.10.2.3. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló pedagógiai tevékenységek

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a tanulóotthonos foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítségét szolgáló tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tanulóotthon;
- iskolaotthonos forma
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni, vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- a felzárkóztató órák;
- a tanulószoba;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;

2.10.2.4. A hátrányos, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése

Az iskola pedagógusainak munkájuk során

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzése

A megelőzés célja, hogy

megelőzze, elhárítsa, vagy enyhítse azokat a gyermekekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják;
másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejtéséhez.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása

A feltárás célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

A feltáró tevékenységnek a következő területekre kell kiterjedni:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálatok szakembereinek.

A problémák súlyossága alapján különböztethetjük meg a **veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekeket**.

A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekek nem sorolhatók azonos kategóriába. A tanuló hátrányos helyzetét valamely környezeti tényező (többnyire a tanuló egészségügyi állapota, vagy a család iskolázottsági, jövedelmi helyzete) okozza, melynek következménye a tanuló esélyegyenlőtlensége. A veszélyeztetettség következményeként a tanuló személyiségének károsodása várható.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az

- akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett,
illetve
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló – a hátrányos helyzetű tanulókon belül – az

- akinek a szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás vagy a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen,
illetve
- akit tartós nevelésbe vettek.

Veszélyeztetettség: A veszélyeztetettség: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Azokat a gyerekeket tekintjük veszélyeztetettnek, akiknek a személyiségfejlődését valamilyen károsodás fenyegeti. A gyermeki személyiség fejlődésének károsodást többféle ok – akár egyszerre is – előidézhetheti.

Egyértelmű veszélyeztetettséget jelent:

- a gyermek folyamatos fizikai bántalmazása,
- a gyermek agresszív, brutális magatartása,
- csavargás, éjszakai kimaradás, szökés otthonról,
- deviáns tevékenységet folytató csoporthoz való tartozás,
- a kábítószer, alkoholt fogyasztó gyermek,

a bűnöző gyermek,
 a gyermekkorú szexuális kapcsolata, szexuális bántalmazása, a prostitúció,
 az öngyilkossággal fenyegetőző, önagressziót, öngyilkossági kísérletet elkövető
 gyermek,
 a szülők megakadályozzák, hogy a beteg gyermek orvosi kezelésben részesüljön,
 a gyermeket a szülők nem engedik iskolába,
 a hajléktalan gyermek,
 a folyamatosan éhező gyermek,
 a hozzátartozó nélküli gyermek,
 a deviáns életmódot folytató családok gyermekei,
 a lelki terror alatt élő gyermek.

Veszélyeztetettnek tekintjük azt a gyermeket vagy fiatalt, aki családjában, vagy környezetében (iskolában, kortárs csoportban, lakókörnyezetében)

- ismétlődő vagy tartós fizikai bántalmazásnak van kitéve,
- ismétlődő vagy tartós lelki bántalmazásnak van kitéve,
- szexuális zaklatásnak, erőszaknak van kitéve,
- elhanyagolásnak van kitéve,
- fejlődésében családja, illetve közvetlen környezete károsan befolyásolja,
- és mindezeket nem ellensúlyozza semmi.

Ismétlődő és tartós fizikai bántalmazás:

Az a gyermek vagy fiatal, akit a családtagjai vagy a környezetében élők folyamatosan vernek.

Jelei:

külsérelmi nyomok,

védekező reakció, ha közelednek hozzá (pl. ha meg akarják simogatni), akkor összerezzzen, agresszív viselkedés (verekedés, rongálás, állatkínzás, önagresszió).

Ismétlődő és tartós lelki bántalmazás:

Az a gyermek vagy fiatal, akit családtagjai, környezete folyamatosan csúfol, megaláz, megszégyenít; a szeretettől megfosztja; szóval durván bántalmazza; akinek önbizalmát rombolja; és akinek sem örömről, sem bánatáról nem vesz tudomást.

Jelei:

dac,

önbizalomhiány,

magába fordulás,

bandakapcsolat,

a közösség ügyei nem érdeklik,

túlzott ragaszkodás,

bizalmatlanság,

csúfolja, megalázza, megszégyeníti nála gyengébb társait,

alacsony frusztrációtűrés,

mindig felhívja magára a figyelmet rosszasággal, rongálással, a tanítási óra zavarásával.

Szexuális zaklatás, erőszak:

Az a gyermek vagy fiatal, akinek családtagjai vagy a környezetében élők szexuális témájú képeket, könyveket mutatnak, filmet vetítenek; akit illetlen helyen fogdosnak, simogatnak; arra kényszerítenek, hogy illetlen helyeken hozzájuk érjen; megerőszakolnak; prostitúcióra kényszerítenek.

Jelei:

visszahúzódság,

összerezzzen, ha hozzá akarnak nyúlani,

alhasi fájdalmak, vérzés,
külsérelmi nyomok,
koravén attitűd (öltözködés, smink),
kihívó viselkedés.

Elhanyagolás:

Az a gyermek vagy fiatal, akit családtagjai nem megfelelően gondoznak (ritkán fürdetnek, hiányosan öltöztetnek, nem megfelelően táplálnak); akit nem ösztönözik az iskolába járásra, tanulásra; akinél betegség esetén nem biztosítják az orvosi ellátást, a gyógyulás feltételeit; akire egyáltalán nem figyelnek, nem foglalkoznak azzal, hol, mikor, és kikkel barátkozik, tölti szabadidejét.

Jelei:

sápadtság, köhögés,
ápolatlanság, rüh, ótvar,
aluszékonyság,
iskolai igazolatlan hiányzás,
túlzott ragaszkodás (pl. pedagógushoz),
kéreget a mások tiszóráijából,
bandakapcsolat,
mindig fázik (fűtött helységben sem veszi le a kabátját),
a szülők egyáltalán nem tartják a kapcsolatot az iskolával,
a házi feladat állandó hiánya, gyakori bukás,
alkohol, drog fogyasztása, bűnözés, lopás, rongálás, dohányzás.

Fejlődésében családja, vagy környezete károsan befolyásolja:

A család és a környezet értékei, normái jelentősen eltérnek a társadalmi értékektől, normáktól (drog, alkohol, bűnözés, öngyilkosság a családban, közvetlen környezetben), és ezzel negatív mintául szolgálnak a gyermeknek, ezért a gyermek szocializációja problémás.

Jelei:

alkoholfogyasztás,
dohányzás,
lopás,
drogfogyasztás,
öngyilkossági kísérlet,
bandakapcsolat,
szexuális deviancia.

A veszélyeztetettséget okozó problémákat nem ellensúlyozza semmi:

A gyermeknek sem a családjában, sem a környezetében nincs olyan személy, aki a gyermek számára biztonságot teremtené, érzelmi támaszt nyújtana; nincs olyan intézmény, ami a családra és a környezetre hatást gyakorolna annak érdekében, hogy az előzőekben ismertetett bántalmak megszűnjének.

2.10.2.5. A gyermek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése

Az iskola, illetve a pedagógusok feladata közé tartozik, hogy részt vegyenek a tanuló fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Ennek érdekében a nevelési-oktatási intézménynek együtt kell működnie a polgármesteri hivatallal, a gyermekorvossal, a családsegítő szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, a bírósággal, az ügyészséggel, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal. Az intézmény szervezeti és működési szabályzata szabályozza a gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolattartás rendjét.

Amennyiben az intézmény veszélyeztetettségre utaló jelet észlel, értesítenie kell a gyermekjóléti szolgálatot, hogy az megtehesse a szükséges lépéseket a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

Az oktatási intézmény az alábbi szempontok alapján, írásban jelzi problémáját a gyermekjóléti szolgálatnak:

A tanuló adatai *(név; születési helye, ideje; anyja neve; apja neve; testvérei; lakcím, telefon, iskola neve, osztálya, osztályfőnöke neve, az iskolai gyermekvédelmi felelős neve).*

A megoldásra váró probléma.

Az iskola eddigi intézkedései.

A gyermekjóléti szolgálattól várt intézkedések.

2.10.2.6. A tanulói személyiségfejlesztés megvalósításával kapcsolatos pedagógiai feladatok

Tanítási órák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása és a differenciálás.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- Iskolánk az első évfolyamot megelőzően elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő gyermekek számára kis létszámú, előkészítő (fejlesztő) jellegű, az iskolai tevékenységre felkészítő osztályt szervezésére lenne igény. Az előkészítő (fejlesztő) osztályba a nevelési tanácsadó vagy a tanulási képességeket vizsgáló bizottság szakvéleménye alapján kerülne beiskolázásra a gyermekek. Az előkészítő (fejlesztő) osztály feladata lenne, hogy segítsen átvezetni a kisgyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskola kötöttebb életébe, megalapozva ezzel a gyermek első osztályba kerülését.
- Az első évfolyamon a tanköteles korú, szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére kis létszámú első osztályt szervezne az iskola. A kis létszámú első osztályba a nevelési tanácsadó vagy a tanulási képességeket vizsgáló bizottság szakvéleménye alapján kerülne beiskolázásra a tanulók. A kis létszámú első osztály alapvető feladata lenne, hogy az idejáros tanulók a tantervi minimum szinten feleljenek meg az első évfolyam végére előírt követelményeknek.
- A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Tanítási órán kívüli tevékenységek

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik.

Hagyományőrző tevékenységek

Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

Tanulószoza. A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, – ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 5-8. évfolyamon tanulószoza működik.

A tanulószoza az általános iskolai nevelés és oktatás szerves részeként hozzájárul a tanulói személyiség fejlesztéséhez, az egészséges életmódra neveléshez, a gyermekek érzelmi életének gazdagításához. Családias légkörével helyes közösségi szellemre szoktat. Alapvető feladata, hogy segítse a tanulók mindennapos felkészülését a tanítási órákra. Tanulási technikákat, módszereket nyújt és gyakoroltat.

Segíti a lemaradókat, utat mutat a tehetségeseknek.

Diákétkeztetés

Az iskolánk tanulói számára ingyenes ebédet biztosít az Önkormányzat.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és **felzárkóztató foglalkozások** segítik.

- Az 1-8. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére hetente felzárkóztató órákat szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Versenyek, vetélkedő, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente legalább egy alkalommal tanulmányi kirándulást szervezhetnek.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segíthetik a különféle közművelődési

intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel - ha az költségekkel is jár - önkéntes.

Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók - tanári felügyelet mellett - egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő-, és oktató tevékenységétől függetlenül - hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal;
- előkészítő (fejlesztő) osztály;
- iskolaotthonos oktatási forma,
- a kis létszámú első osztály;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a tanulóotthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése

.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

a tehetséggondozó foglalkozások;

az iskolai sportkör;

- a szakkörök;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése.

2.11 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

2.11.1 Írásbeli feladatok értékelése

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

Írásbeli beszámoltatások formái:

- röpdolgozat, cetli: írásbeli felelet a szóbeli felelet helyett, annak egységesítése okán.
- dolgozat: fejezetrészek összefoglalása esetén.
- Témazáró dolgozat: fejezetek összefoglalása esetén.
- Év végi dolgozat: tanév lezárása esetén.

Írásbeli beszámoltatások rendje, korlátai:

Írásbeli beszámoltatás esetén a tanulók, ha megoldható, ugyanazt a kérdéssort kapják. Ha nem oldható meg, hogy minden tanuló külön üljön, akkor több különböző, de azonos nehézségi szintű kérdéssort kell készíteni és kiadni.

A röpdolgozat szóbeli feleletet helyettesít, ezért ezek íratására korlátozást nem határozunk meg. Minden más esetben naponta kettő dolgozatnál több nem íratható egy tanulóval.

Írásbeli beszámoltatások szerepe, súlya a tanulók értékelésében

A röpdolgozat a folyamatos számonkérés, és tudásellenőrzés eszköze, tehát súlyozott szerepe nincs az értékelésben.

Az összefoglaló jellegű dolgozatok eredményei a tanulók év végi értékelésénél nagyobb hangsúlyt kapnak, hiszen ezek az osztályzatok az adott témakörökben való jártasságot, a valóban megszerzett tudást takarják.

2.11.2. Szóbeli értékelés:

- A tanulók teljesítményének azonnali megerősítéskor.
- Az írásbeli értékelést szükség szerint szóbeli értékeléssel is kísérjük.
- Gyakran alkalmazzuk a megerősítést, dicséretet, biztatást, illetve pedagógiai helyzettől függően alkalmazzuk az elmarasztalást is.

2.12 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Hétvégére és tanítási szünetekre külön szorgalmi feladatokat adhatunk.

A házi feladatok mennyisége nem lehet több annál, mint ami szükséges a következő tanóra történi megfelelő felkészüléshez. Mindemelllett a tanulók önként vállalhatnak kiselőadásokat, melyekre a felkészülés szintén legalább egy hét.

2.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

2.13.1. Csoportbontás

Csoportbontást akkor tudunk létrehozni , ha megfelelő humán erőforrás áll rendelkezésünkre és a fenntartó az ehhez szükséges órakeretet biztosítja.

A Pedagógiai Programban leírtak és a kiemelt nevelési-oktatási területeink alapján, a következő tárgyaknál preferáljuk a **csoportbontást**:

Matematika 5-8. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam

A tantárgyi csoportbontások minden tanév elején a tantárgyfelosztás készítésekor kerülnek meghatározásra. A minimális csoportlétszám 7 fő. A csoportok kialakítása történhet az osztály tanulóinak képesség szerinti differenciálásával.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a tehetséges tanulókra, valamint a felzárkóztatásra. További bontásokat – órakeretünknek megfelelően – az éves munkatervben megfogalmazott pedagógiai célok, szempontok szerint alkalmazunk.

2.13.2. A délutáni választható foglalkozások szervezési elvei:

A tanulószobai foglalkozásokat a szülők május 20-ig igényelhetik. Az iskola törekszik, hogy minden tanulót a szervezett foglalkozásokon 16 óráig az intézményben tartson.

A tanulószobai csoport kialakításakor:

- törekszünk, hogy minden osztály külön csoportban kapjon helyet.
- a minimális csoportlétszám a köznevelési törvény 4. számú mellékletében meghatározott 14 fő
- a maximális létszám 27 fő

Szakkörök:

- igény szerint
- a jelentkezés után kötelező jelleggel
- minimális létszám 8 fő

2.14 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése 1-8. évfolyam

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal szeptember, illetve május hónapban. A felmérés a „Mini Hungarofit teszt” alapján került összeállításra, melynek során 5 próbát mérünk. (Lásd: Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez, OM 2000.)

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.

- A felmérések során minden esetben, minden próbánál fel kell hívni a tanuló figyelmét a pontos végrehajtásra.
- Mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés a felmérést.
- Az értékelés az OM kiadványának útmutatásai szerint történjen.
- Törekedni kell minden tanuló „közepes” szintre való elérésére.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok a következők:

1.feladat: Cooper teszt (12 perc futás)

(Aerob, vagy alap-állóképesség mérése)

Kiinduló helyzet: A tanulók egymás mellé felállva állórajttal indulnak.

Feladat: 12 perc alatt egyéni iramban futva vagy kocogva minél hosszabb távolság megtétele.

Értékelés: a tanuló által a tizenkét perc alatt megtett távolság méterben kifejezve

2. feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS

(Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugró vonal (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük méterben.

3. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELEÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van.

A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

4. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSSEL FOLYAMATOSAN

(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóra tartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat.

Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

5. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez.

A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Értékelés

A tanulók által az egyes próbákban elért teljesítményeket a felmérést végző pontszámokra váltja át, az adott próbához tartozó pontérték táblázat alapján, majd összesíti a pontokat.

Az elért pontszám alapján a tanulókat az alábbi minősítő kategóriákba soroljuk.

A minősítő kategóriák értelmezése

Gyenge: a gyenge fizikai állapota miatt a mindennapi tevékenység maradéktalan elvégzése olyan megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Nem tudja kikapcsolni magát az egyik napról a másikra, ezért estére levertnek, rosszkedvűnek érzi magát.

Elfogadható: a rendszeres mindennapi tevékenységétől ugyan már ritkán fárad el, de a váratlan többletmunka még erősen igénybe veszi.

Közepes: elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy az egészséges létezése stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. Rendszeres, heti 2-3 óra testedzéssel a továbbiakban törekedjen arra, hogy a későbbi élete folyamán is egészsége megőrzése érdekében legalább ezt a szintet megtartsa.

Jó: ezt a szintet azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, illetve amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek.

Kiváló: Speciálisan jól terhelhető fizikailag.

Extra: Általános fizikai teherbíró képesség legmagasabb szintje; fizikailag kiválóan terhelhető.

Mini Hungarofit

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: **Helyből távolugrás** (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

- *Kiinduló helyzet:* a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.
- *Feladat:* térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.
- *Értékelés:* az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87

15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: **Hasonfekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan**

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

- *Maximális időtartam:* négy perc.
- *Kiinduló helyzet:* a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.
- *Feladat:* a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez,
ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
ütemre visszanyit tarkórártásba,
ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.
- *Értékelés:* négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: **Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan**

(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

- *Maximális időtartam:* négy perc.
- *Kiinduló helyzet:* a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóra tartás előre néző könyökkel.
- *Feladat:* a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.
- *Értékelés:* a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78

9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: Fekvőtámaszban karhajlítás- és nyújtás folyamatosan

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

- *Maximális időtartam:* lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.
- *Kiinduló helyzet:* mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).
- *Feladat:* a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.
- *Értékelés:* a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							

1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

Elért összes pontszám	Minősítés
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes

43 – 52	jó
53 – 63	kiváló

2.15 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.15.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják. Az egészséges életvitellel kapcsolatos szemlélet és magatartás formálása, az alsóbb évfolyamok fejlesztését folytatja.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltetésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Az iskolai egészségnevelés a pedagógiai munka azon területe, melynek célja az egészség megőrzésére, ill. visszaszerzésére, az egészségkárosító életmódelemek kiküszöbölésére irányuló magatartás kialakítása. Az egészségvédelem és az egészséges életmódra nevelés ezért minden gyerekkel foglalkozó intézmény alapvetően fontos feladata, a mindennapos gondozó- nevelő- oktató munka elválaszthatatlan része, és folyamatos tennivalója. Elemei az egészséges táplálkozási szokások, megfelelő mozgáskultúra kialakítása, az egészségkárosító anyagok kerültetése, a higiénia szabályainak megismertetése és a mentálhigiénés nevelés.

Az egészségnevelés fő területei:

- az élet és testi épség védelme
- az egészség védelme és fejlesztése, egészséggondozás iskolaorvos segítségével
- az egészséges táplálkozás biztosítása
- elegendő mozgáslehetőség, rendszeres testedzés
- a szocializáció – beilleszkedés segítése
- környezeti nevelés
- családi életre nevelés
- drogprevenció

Az egészségnevelési program célja:

- az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalók megismertetése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességeket erősítése és fejlesztése
- az egészségre káros szokások: alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás biológiai - élettani - pszichés összetevőinek megismertetése
- a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseivel szembesítés

A programnak továbbá legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában, s ezen értékek birtokában a tanulók képesek legyenek egészségük megőrzése, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

2.15.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Földünk, a természet megóvása érdekében az ökológiai nagytakarítás – a mérgező üzemek, az energiagazdálkodás ésszerűsítése, a gazdaság egészének környezetbaráttá változtatása – mellett jelenleg a legfontosabb feladat, hogy a felnövekvő nemzedék ökológiai szemléletmódja kialakuljon, élete természetes részévé váljon.

A környezetvédelemre való nevelés eredményességétől –nem túlzás – az emberiség jövője függ.

A diákjaink környezet iránti érdeklődését nagyban meghatározza a szülők, tanárok, barátok és játszótársak, valamint a médiák által mutatott példakép.

Fontos, hogy a környezetvédelmet a gyermekek és fiatalok számára oktassuk, és mindezt úgy tegyük, hogy amikor szembetalálják magukat a természettel és a természetvédelemmel, akkor a természet felfedezése és megértése örömet okozzon nekik.

A környezetvédelmi nevelés és a környezetvédelmi módszertan pedagógiai válasz társadalmunk ökológiai válságára.

1. A környezetvédelmi nevelés

A környezetvédelmi nevelés céljai:

- az ökológiai kompetencia megteremtése
- tudatosan környezetet kímélő, védő viselkedésmód
- bepillantás az ökológiai összefüggésekbe, azok megértése

A környezetvédelmi nevelésnek a környezetet annak teljes sokféleségében át kell fognia, és közvetítenie kell a diákok felé.

A környezeti nevelés célja nem csupán az, hogy a környezetszennyezés és a környezeti ártalmak veszélyeit láthatóvá tegye, hanem örömet kell ébresztenie a környezet még mindig létező szépsége és sokszínűsége iránt.

2. Az iskola közvetítő szerepe

- a környezetvédelem tudatosítása, mint állampolgári jog és kötelesség
- a környezetet célirányos megfigyelése és vizsgálata
- az ökológiai összefüggések és az ökológiai katasztrófák hatásának megismertetése
- az ökológiai, gazdasági és társadalmi hatások összefonódásának felismertetése
- a környezet értelmezése a jövő formálásának eszközeként
- a környezeti károsodások nemzetközi problémaként való ábrázolása
- annak felismertetése, hogy a környezetvédelem érdekellentétek ütköztetését jelenti

Az iskolai környezetvédelmi nevelésnek gyakorlatiasnak kell lennie.

3. Környezetvédelmi nevelés az iskolában

A környezetvédelmi oktatást be kell építeni az oktatásba, így a tanórákba is!

Mindez tantárgyakra bontva:

Biológia

- a fajok sokszínűségének jelentősége
- bioszféra, ökológiai rendszerek
- természetes körforgás
- a trópusi őserdők kiirtása által okozott veszélyek
- az ember beavatkozása a természetbe, következmények

Földrajz

- az éghajlat és az időjárás
- az éghajlati viszonyok megváltozásából adódó veszélyek
- élet más kultúrákban és népeknél
- ökológiai orientációjú közlekedési rendszerek
- a táj tervezése és megművelése
- a felfedezések helyi természetvédelmi területeken, erdőkben

Kémia

- mesterséges és természetes eredetű anyagok minősége, különbségek
- a környezetből vett víz vizsgálata
- helyi állattelep megtekintése

Fizika

- az energia előállításának különböző módszerei, előnyök, hátrányok. Kiemelve a környezeti hatásokat, környezet-átalakítást, stb.

Művészet

- természetes alapanyagú festékek használata
- használati tárgyak és művészeti alkotások fémből és rétegelt fahulladékból
- az ideális világ művészeti ábrázolása
- postai levelezőlapok festése, amelyekkel a gyermekek szüleiket köszöntik (például: „Minden jót a Föld Napjára!”)

- bevásárlókosarak és szövet alapanyagú bevásárló táskák készítése, festése

Magyar nyelv

- a táj ábrázolása versekben
- az ipari társadalom védelmezői és a radikális környezetvédők vitája, cikkgyűjtemény, vitakultúra
- írók és a környezet

Történelem

- iparosítás: előnyök, hátrányok, esélyek, veszélyek
- a civilizáció fejlődésével kapcsolatos félelmek ma és régen

Osztályfőnöki

- az ember beavatkozása a természetbe
- etika és felelősség az utódainkért
- az állat, mint az ember társa

Testnevelés

A különböző sportágak ökológiai és egészségügyi hatása

Az iskolaudvaron végzett tevékenység

- fásítási akciók

Településen végzett tevékenység

- Hulladékgyűjtési akciók

2.16 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés célja a tanuló előrehaladásának, illetve a tanári közvetítés módjainak (a tanítás eredményességének) vizsgálata.

A továbbhaladás feltételei című fejezet felsorolja azokat a kiemelt képességeket, amelyekben a diákoknak fejlődést kell elérniük.

A fejlesztendő képességek rendszerezve a következők:

- Megjegyzés, reprodukció: tények, elemi információk megjegyzése, megértése, fogalmak felismerése, szabályok ismerete és reprodukálása.
- Egyszerűbb és bonyolultabb összefüggések megértése, egyszerűbb szöveg megalkotása, átkódolás, transzformációs képességek (kép-szöveg, szöveg- szöveg, egyszerűbb ábra – szöveg).
- Alkalmazás ismert vagy új szituációban, szóbeli (egyéni és társas) és írásbeli kommunikációs képességek kialakítása, lényegkiemelő képesség fejlesztése.
- Önálló véleményalkotás, értékelés történetekről, jelenségekről, személyekről, konfliktusokról.

A tanárnak a tanulók évközi munkáját folyamatosan figyelemmel kell kísérnie. A tanulók teljesítményének osztályzattal vagy szöveges formában történő értékelése a tanulói ismeretek, tevékenységek, szóbeli, írásbeli értékelése alapján történhet:

- Szóbeli, írásbeli beszámoló egy-egy résztémából.
- Témazáró dolgozatok.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szakirodalom, vagy önálló gyűjtés alapján.
- Előre kiadott témák közül tetszés szerint választott kérdéskör feldolgozása (képi, írásbeli, szóbeli).
- Szituációs játékok (történetek, konfliktusok eljátszása), vitaszituációkban való részvétel írásbeli, szóbeli értékelése.
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.

2.16.1 A magatartás értékelésének elvei

A magatartás értékelése

Az értékelés az 1-2. évfolyamon félévkor, 1. évfolyamon évvégén szövegesen történik.

A tanulók magatartásának értékelésénél, minősítésénél 3-8.évfolyamon a példás(5), jó(4), változó(3), rossz(2) érdemjegyeket, osztályzatokat használjuk. A tanulók magatartását az osztályfőnökök havonta érdemjegyekkel értékelik. Félév és tanév végén az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület dönt az osztályzatról.

A magatartás értékelésének, minősítésének követelményei a következők:

Példás/5/ - az a tanuló, aki a Házirend maradéktalan betartásával a tanuló közösségnek példát mutat, kötelességtudó, tisztelettudó, az iskolai közösség életében aktívan részt vesz, nincs írásbeli figyelmeztetése.

- Jó/4/** - az a tanuló, aki a Házi rend követelményeit megtartja. Nem kezdeményez, de a közösség munkáját támogatja, segíti, nincs írásbeli figyelmeztetése.
- Változó/3/** - az a tanuló, aki a Házi rendet megszegi, viselkedésével és hangnemével a közösség rendjét zavarja, társait fegyelmezetlenségre indítja, udvariatlan, írásbeli figyelmeztetése van.
- Rossz/2/** - az a tanuló, aki a Házi rendet súlyosan megszegi, fegyelmezetlen, udvariatlan, akadályozza az oktató-nevelő munkát, több figyelmeztetése, vagy osztályfőnöki megrovásnál szigorúbb írásbeli figyelmeztetése van, társaival agresszív, a közösségre rossz hatással van.

2.16.2 A szorgalom értékelésének elvei

Az értékelés az 1-2. évfolyamon félévkor, 1. évfolyamon évvégén szóveseken történik.

A tanuló szorgalmának értékelésénél, minősítésénél az 3-8. évfolyamon a példás(5), jó(4), változó(3), hanyag(2) érdemjegyeket, osztályzatokat használjuk. A tanulók szorgalmát az osztályfőnökök havonta érdemjegyekkel értékelik. Félév és tanév végén az osztályfőnökök javaslata alapján a nevelőtestület dönt az osztályzatokról.

A szorgalom értékelésének, minősítésének követelményei a következők:

- Példás/5/** - az a tanuló, aki egyéni képességeinek megfelelő teljesítményt nyújt a tanulmányi munkában, órákon aktívan dolgozik. A versenyeken, a szakkörök munkájában szívesen és önként vesz részt. Feladatvégzését a kötelességtudat, cselekvőkészség, pontosság, megbízhatóság jellemzi. Taneszközei tiszták, rendesek és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- Jó/4/** - az a tanuló, aki órákra rendszeresen készül. Feladatait általában elvégzi, felszerelését rendben tartja, és magával hordja. A tanórákon többnyire aktív, plusz feladatot nem vagy csak ritkán vállal.
- Változó/3/** - az a tanuló, akinek tanulmányi munkához való viszonyát a rendszertelenség jellemzi. Teljesítménye képességeihez és körülményeihez képest alacsony, illetve ingadozó.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik, osztályzatát több tantárgyból is lerontja, pontatlan, igazolatlanul hiányzik.

Hanyag/2/ - az a tanuló, aki kötelességét elmulasztja, ezzel az osztály munkáját akadályozza. Segítséget nem kér, a felkínált segítséget visszautasítja, a minimális követelményeket is csak nehezen sajátítja el. Feladatait többnyire nem végzi el, felszerelése hiányos, félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen, sorozatosan mulaszt igazolatlanul.

2.16.3. Szöveges értékelés félévkor az 1. évfolyamon

Magatartás:

Társaival barátságos- együttműködő- közömbös- gyakran kerül konfliktusba- segítőkész- nem segítőkész.

Közösségben: aktív- passzív- zárkózott- kezdeményező- hátráltató- konfliktust okozó. Felnőttekhez: udvarias- tisztelettudó- közvetlen- tartózkodó- bizalmatlan.

Szorgalom:

Munkáját: önállóan- kevés segítséggel- kizárólag segítséggel végzi.

Probléma esetén: segítséget kér - nem kér segítséget

A közösségi munkát: ötletekkel segíti- utasításra teljesíti - gyakran hátráltatja.

Tanulmányi feladatnak teljesítése: pontos, hiánytalan- ritkán hiányos- gyakran hiányos.

Tanítási órákon: figyel - nem figyel- sokat jelentkezik- mással foglalkozik- többiekkel együtt halad- a többiektől gyakran lemarad.

Magyar nyelv és irodalom:

Beszéd:

Tiszta, érthető- a hang képzése bizonytalan, ahang képzése hibás.

Szóbeli kifejezőkészsége korosztályának megfelelő- korosztályáénál szerényebb.

Olvasás:

A tanult betűk felismerése és olvasása: biztos- bizonytalan- tévesztő.

Olvasása: folyamatos- szótagoló- betűző.

A szavakat, rövid mondatokat: megérti - csak segítséggel érti meg- nem érti meg.

Az olvasott szöveg tartalmát: pontosan- pontatlanul- csak segítséggel - segítséggel sem mondja el.

Írás:

Ceruza fogása: megfelelő- bizonytalan.

Vonalvezetése, írásmozgása: biztos- bizonytalan.

Füzetvezetése: Tiszta- rendezett- rendezetlen.

Betűismerete: Biztos- bizonytalan- gyakran tévesztő.

Írásának tempója: Megfelelő- lassú- kapkodó.

Matematika:

Számfogalma: Biztos- bizonytalan.

A számok tulajdonságainak felismerésében és megnevezésében: önálló- segítséget igénylő-
Tájékozódása a számegyenesen: jó- pontatlan.

A tanult matematikai jelek (<,>=) ismerete és alkalmazása: biztos- bizonytalan.

A tízes számkörben műveletet: önállóan- kevés segítséggel- sok segítséggel tud elvégezni.

Csökkenő és növekvő sorrend felállítására: önállóan- segítséggel- segítséggel sem képes.

Környezetismeret:

A tanult napok, hónapok és az évszakok neveit: ismeri- nem ismeri.

Néhány ház körül és erdőben élő állatot, növényt meg tud nevezni- nem tud megnevezni.

A helyes tisztálkodás szokásait: ismeri- nem ismeri- alkalmazásukban bizonytalan.

Megfigyelései: pontosak- felületesek- pontatlanok.

Az összefüggések felismerésében: önálló- segítségre szorul.

Ének-zene:

A tanult dalokat el tudja énekelni: önállóan- segítséggel- csoportban.

A dalokat: szívesen- csak biztatásra énekli.

A hallás után, egyszerű ritmus visszaadására képes- bizonytalan- nem képes.

A közös éneklésben, dalos játékokban: szívesen- vonakodva vesz részt.

Rajz és vizuális kultúra:

A rajz és festés iránti érdeklődése: élén- mérsékelt- közömbös.

Munkáját: önállóság- ötletszerűség- segítségvárás jellemzi.

Az eszközöket: jól- megfelelően- bátortalanul használja.

Színhasználata: változatos- egyhangú.

A rajzfelület kitöltésére: törekszik- nem törekszik.

Technika és életvitel:

Munkái: szépek- igényesek- pontosak- gyakran pontatlanok.

Az eszközökkel és az anyagokkal: ügyesen- biztonságosan- bizonytalanul bánt.

Kézügyessége: kiváló- jó- korának megfelelő- koránál fejletlenebb.

Testnevelés:

Az órákon, foglalkozásokon: aktív- együttműködő- közömbös.

Erőnléte, állóképessége: kiváló- korának megfelelő- csak kis terhelést bír.

A szabályokat: önként, pontosan- csak utasításra- ritkán utasításra sem tartja be.

Mozgása: harmonikus- összerendezett- koordinálatlan.

Különösen ügyes.....

Atantárgyból dicséretes teljesítményt nyújtott. A második félévben..... tantárgyból fokozott segítséget igényel.

2.16.4. Szöveges értékelés év végén az 1. évfolyamon

Magatartás:

Tanórákon: fegyelmezett- könnyen kezelhető- zavaró módon viselkedik – engedetlen – dacos.

Figyelmeztetésre szorul: soha – ritkán – gyakran.

Az iskolai szabályokat: betartja – nem mindig tartja be – nem tartja be.

Tanórákon kívül: szeret, tud együttműködni társaival – félrehúzódó – kerüli társait .

Nevelőivel szemben: illetlenség – figyelmes – néha illetlenül viselkedik – őszinte – nem mindig őszinte – közvetlen – nem keresi a kapcsolatot felnőttekkel – gyakran kerül konfliktusba felnőttekkel.

Társaival szemben: barátságos – segítőkész – néha durva, agresszív – csúnyán beszél társaival-ritkán, gyakran kerül összeütközésbe – vezéregyéniség.

Közösségben: segítőkész – szerény – együttműködő– nem kezdeményez, de nem is gátolja társait – közömbös – nagyhangú – goromba.

Padja, felszerelése: mindig rendes – változó – rendetlen.

Magatartása összességében: példás – jó – változó – rossz

Szorgalom

Órai munkája: aktív – passzív – gyakran nem figyel, mással foglalkozik – biztatni kell.

Munkavégzése: pontos – pontatlan – gyors – átlagos – lassú, önálló – kevésbé önálló- önállótlan – indokolatlanul is kér segítséget – probléma esetén sem kér segítséget.

Viszonyulása a tananyaghoz: érdeklődő – változó – közömbös.

Teljesítménye: képessége szerinti – átlagos – képességen aluli.

Házi feladata: általában hiánytalan- néha hiányos – gyakran hiányos – gyakran nincs kész.

Szorgalmi feladatokat: gyakran – ritkán – sosem végez.

Felszerelése: hiánytalan – néha hiányos – gyakran hiányos

Magyar nyelv és irodalom

Szókinccse: gazdag – választékos – korosztályának megfelelő– szegényes

Beszéde: a hangokat tisztán ejti- néhány hangot hibásan ejt- beszédhibája miatt logopédiai képzésre szorul

Kifejezőkészsége: választékosan, mondatokban fejezi ki magát – rövid mondatokat használ –csak kérdésre válaszol

Vers-és szövegtanulása: pontos – kevés hiba – megfelelő– fejlesztendő– jól hangsúlyoz hibásan hangsúlyoz – monoton – nem tanulja meg

Olvasás:

Betűismerete a tanult betűket összeolvassa – nem tudja összeolvasni

Egy és többtagú szavakat: hibátlanul – kevés hibával – sok hibával olvassa

Rövid mondatokat: hibátlanul – kevés hibával – bizonytalanul olvassa

Betűzve – szótagolva – szóképekben – szövegekben – folyamatosan olvas.

Szóértése: biztos – bizonytalan

Mondatértése: az olvasott mondatokat megérti – részben érti meg – nem érti meg.

Szövegértése: az olvasott szöveget megérti – részben érti– csak mondat szintjén érti – nem érti.

Az olvasási tempója: jó – megfelelő– kapkodó – lassú – nem egyenletes.

Írás:

Betűalak. Szabályos – némely betűje hibás – legtöbb betűje torzított.

Betűkapcsolása: szabályos – kevés hibát – sok hibát ejt.

Íráshasználat: Másolás írottól írottá. – hibátlan – kevés – sok hiba

Másolás nyomtatottól írottá. – hibátlan – kevés – sok hiba

Tollbamondás után: jól – kevés hibával – rosszul ír.

Írási tempója: jó – megfelelő– lassú – kapkodó – gyakorlást igényel

Feladatmegoldása: jó – gyors – lassú – bizonytalan – csak segítséggel dolgozik – kapkodó, emiatt pontatlan

Külsőalakja: tiszta, rendezett- többnyire tiszta, rendezett – maszatos, rendezetlen.

Matematika:

Számfogalma: a tanult számkörben: kialakult, biztos – bizonytalan – kialakulatlan – eszközöz kötött – fejlesztésre szorul.

Összehasonlítás, viszonyítás: tudja – téveszti – nem tudja.

Műveletvégzése: hibátlan – kevés hibával – sok hibával – eszközt használ – nem használ eszközt – eszközzel sem tudja.

Szöveges feladatot: önállóan – kevés segítséggel – sok segítséggel oldja meg – segítséggel sem tudja.

Sorozatok, szabályjátékok: szabályt önállóan megállapít, folytat – adott szabállyal képes folytatni – adott szabállyal is hibásan folytat.

Feladatmegoldása: önálló – pontos – pontatlan – gyors – lassú – önállóan – csak segítséggel dolgozik.

Gondolkodása, logikája: fejlett – megfelelő – fejlesztésre szorul.

Környezetismeret:

Tájékozottsága: átlagon felüli – megfelelő – hiányos.

Megfigyelés: pontos – pontatlan – irányításra szorul.

Tananyagismeret: biztos – egy-egy részletben bizonytalan – hiányos – gyenge.

A tanult fogalmak ismerete: biztos – bizonytalan – hiányos.

Rajz:

Színhasználata munkáin: változatosan – sajátos módon – visszafogottan használja a színeket.

Kreativitása: kreatív, tele van ötlettel – inkább az utasításokat követi.

Térkihasználása: a rajz területet: jól- részben- aránytalanul használja.

Eszközhhasználata: jó – megfelelő – javítandó.

Technika:

Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul.

Munkavégzése: önálló – kevés segítséget igényel – sok segítséggel dolgozik – pontos – tiszta – pontatlan – elhanyagolt – maszatos.

Eszközhhasználata: jó – megfelelő – javítandó.

Ének-zene:

Dallamtudása: tisztán, pontosan – kevés hibával – sok hibával énekel.

Dalismerete: a tanult dalokat tudja – kevés dalt tud – a dalokat csak segítséggel képes felidézni.

Ritmus: pontos – tempótartása bizonytalan, fejlesztésre szorul.

Ritmusírás pontos – kevés hiba – sok hiba – gyenge.

Hallása: biztos – fokozatosan fejlődik- bizonytalan – fejlesztésre szorul.

Testnevelés:

Mozgása összerendezett – összerendezetlen – ügyes – nehézkes – bátor – félénk – gyors – lassú – bizonytalan.

Játékszabályokat: ismeri – betartja – nem mindig tartja be – nem tartja be.

Csapatmunkája: jó – figyel társaira – nem figyel társaira – esetenként durva – gyakran durva – a kudarcot jól viseli – kudarcot nehezen viseli el.

Állóképessége jó – megfelelő– gyorsan fárad.

Feladatvégzése jó – szívesen dolgozik – pontatlan – biztatni kell .

Ennek megfelelően a szöveges értékelés kategóriái az alábbiak szerint alakulnak:

Kiválóan megfelelt: ha a tanterv előírásait, követelményeit maximálisan, maradéktalanul teljesíti. A tanult ismereteket, szabályokat, összefüggéseket önállóan alkalmazza. A feladatokat értelmezi, az összefüggéseket észreveszi, megfogalmazza, leírja. A tanultakról önállóan alkot kérdéseket, problémákat vet fel, véleményt alkot.

Jól megfelelt: ha a tantervi követelményeket jól teljesíti. A tanult ismereteket, szabályokat kevés segítséggel vagy önállóan alkalmazza. A feladatokat értelmezi, egyszerűbb összefüggéseket észrevesz, kevés segítséggel megfogalmazza, leírja. Kérdéseket rávezetéssel alkot, önálló véleménye van.

Megfelelt: ha a tantárgyi követelményeket teljesíti. Ismeretei kissé hiányosak, összefüggéseket csak segítséggel vesz észre, alkalmazni sem tudja önállóan azokat. A feladatok elvégzéséhez, megoldásához segítséget igényel.

Felzárkóztatásra szorul: ha a tantervi minimum követelményeket is alig éri el, ismeretei hiányosak, pontatlanok. Az összefüggéseket nem érti, logikus gondolkodásra nem képes. A feladatokat csak rávezetéssel, sok segítséggel is nehezen oldja meg. Önállóan nem képes dolgozni.

2.16.5. Szöveges értékelés félévkor a 2. évfolyamon

Magatartás

A társaival: barátságos- együttműködő- közömbös- gyakran kerül konfliktusba- segítőkész- nem segítőkész.

Közösségben: aktív- passzív- zárkózott- kezdeményező- hátráltató- konfliktust okozó.

Felnőttekhez: udvarias- tisztelettudó- közvetlen- tartózkodó- bizalmatlan- tiszteletlen.

Szorgalom:

Munkáját: önállóan- kevés segítséggel- kizárólag segítséggel végzi.

Probléma esetén: segítséget kér- nem kér segítséget.

A közösségi munkát: ötletekkel segíti- utasításra teljesíti- gyakran hátráltatja.

Tanulmányi feladatainak teljesítése: pontos, hiánytalan- ritkán hiányos- gyakran hiányos.

Tanítási órákon: figyel- nem figyel- sokat jelentkezik- mással foglalkozik- a többiekkel együtt halad- a többiektől gyakran lemarad-

Magyar nyelv és irodalom:

Beszéd: tiszta érthető-hang képzése bizonytalan, a hang képzése hibás.

Szókinccse: gazdag- életkorának megfelelő- hiányos.

Szóbeli kifejezőkészsége: kiváló- korosztályának megfelelő- korosztályánál szerényebb.

Összefüggő beszédre önállóan: képes- nem képes.

Olvasás: Olvasás iránti érdeklődése: élénk- mérsékelt- közömbös.

Felkészülés után 5-6 mondatos szöveget hangosan: hibátlanul- kevés hibával- jól hallhatóan-

halkan- érthetően- alig érthetően- élőbeszéd közeli tempóban- lassan- írásjelek figyelembevételével- írásjelek figyelembevétele nélkül olvassa.

Az olvasott szöveg tartalmát: pontosan- pontatlanul- csak segítséggel- segítséggel sem tudja felidézni.

Az olvasott szöveghez kapcsolódó feladatokat írásban: egyedül- segítséggel- segítséggel sem oldja meg.

Írás: Vonalvezetése, írásmozgása: biztos- bizonytalan.

Füzetvezetése: tiszta- áttekinthető- rendezett- rendezetlen.

Betűalakítása: Betűkapcsolása: szabályos- szabálytalan- szép- nehezen olvasható.

Írásának tempója: Lendületes- lassú- kapkodó.

Helyesírása: kiváló- megfelelő- gyakran tévesztő.

Matematika:

Számfogalma a százas számkörben: kialakult- biztos- kialakulatlan.

A mennyiségekkel kapcsolatos feladatok (mérés, összehasonlítás, mértékváltás) elvégzése: hibátlan- bizonytalan- pontatlan- eredménytelen.

A négy alapműveletet: önállóan- kevés segítséggel- sok segítséggel tudja elvégezni.

Az összetett szám- és szöveges feladatokat: eszköz nélkül- eszközzel- hibátlanul- hibásan- önállóan- segítséggel oldja meg.

A síkidomok, testek felismerése, előállítás, tulajdonságaik megállapítása: biztos- bizonytalan- segítség nélkül sikertelen.

Fejszámolásban: gyors- lassú- pontos- pontatlan.

Környezetismeret:

Az élő és élettelen környezettel kapcsolatos tájékozottsága: kiváló- megfelelő- hiányos.

Megfigyelései: pontosak- felületesek- pontatlanok.

Az összefüggések felismerésében: önálló- bizonytalan- segítségre szorul.

A gyalogos közlekedés elemi szabályait: ismeri- nem ismerni- alkalmazza- nem alkalmazza.

Ének-zene:

Ritmikai készsége: fejlett- megfelelő- kialakulásban lévő.

Zenei hallása: kiváló- jó- fejlődő- bizonytalan.

A közös éneklésben, dalos játékokban: szívesen- vonakodva vesz részt.

Rajz és vizuális kultúra:

A vizuális kultúra körébe tartozó alkotótevékenységek iránt érdeklődése: élénk- mérsékelt- közömbös.

Munkáját: önállóság- ötletszerűség- segítségvárás jellemzi.

Színhasználata: bátor- változatos- egyhangú.

Fantáziája, kifejezőmódja: színes- színtelen- változatos- egyhangú- egyéni- fejletlen.

Technika és életvitel:

Anyag és eszközismerete: alapos- megfelelő- hiányos.

Az eszközökkel és az anyagokkal: ügyesen- biztonságosan- bizonytalanul bánt.

Munkái: szépek- igényesek- pontosak- gyakran pontatlanok.

Kézügyessége: kiváló- jó- korának megfelelő- koránál fejletlenebb.

Testnevelés:

Az órákon, foglalkozások aktív- együttműködő- közömbös- erőszakos.

Erőnléte, állóképessége: kiváló- korának megfelelő- csak kis terhelést bír.

A szabályokat: önként, pontosan- csak utasításra- ritkán utasításra sem tartja be.

Mozgása: harmonikus- összerendezett- összerendezetlen- bizonytalan.

Különösen ügyes:.....

Atantárgyból dicséretes teljesítményt nyújtott.

A második félévben.....tantárgyból fokozott segítséget igényel.

-

2.16.6 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az elveket részletesen tartalmazza az iskolai SzMSz.

3. A pedagógiai programmal kapcsolatos intézkedések

(értvényesség, felülvizsgálat, módosítás, nyilvánosság, jóváhagyás, aláírások)

Értvényesség

Az iskola 2020. szeptember 1-től, az átdolgozott és az intézményvezető által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az értvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

Ez a módosítás tartalmazza a korábbi évek módosítását is.

Értékelés, felülvizsgálat

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

Módosítás

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a Szülői szervezet,
- az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai Program módosítását közvetlenül, a Szülői szervezet, illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.

A Pedagógiai Programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik értvényessé. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek értvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges

Nyilvánosság

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános. A Pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola könyvtárában,
- az iskola nevelői szobáiban,
- az iskola igazgatójánál,

Kelt: Vilmány, 2020. augusztus 28.

Intézményvezető

4. A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

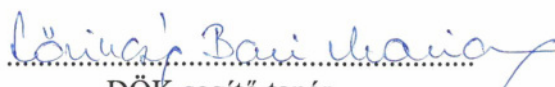
1.) A Pedagógiai Program módosítását az iskola Szülői Szervezete megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt: Vilmány, 2020.08.31.

.....
SZMK vezető

2.) A Pedagógiai Program módosítását a diákokat képviselő tanulók (DÖK) a 2020. augusztus 31-én tartott küldöttgyűlésen megismerték, véleményezési jogukkal éltek.

Kelt: Vilmány, 2020.08.31.

.....
DÖK segítő tanár

3.) A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület megismerte, az abban foglaltakkal egyetértett és 100%-os igenlő szavazattal elfogadta.

Kelt: Vilmány, 2020.08.28.

.....
Nevelőtestület képviselőjében

4.) A Pedagógiai Program módosítását jóváhagyom.

Kelt: Vilmány, 2020.08.28.

.....
Homonnai Gáborné
Intézményvezető

5.) A fenntartó nevében a Sárospataki Tankerületi Központ igazgatója a Pedagógiai Program módosításához egyetértését adta.

Kelt: Sárospatak, 2020.08.31.

.....
Donkó József Béla
Tankerületi igazgató